

VIII. évfolyam 3. szám
2007. március 15.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

Százötvenkilencéves csillag

Nevezd el!
Egyes magyar, ki a kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

Né az új most vagy kora!
Né az új most vagy kora!

(H.p.)

Tartalomból

Takarítás és őrzés: egységes protokollra lenne szükség

Tavaly ősszel figyelték fel az Egészségügyi Menedzserképző Központban arra, hogy az irodákból értékes tárgyak tűnnek el. A lopássorozat megállítására az EMK vezetői összefogtak az egyetem Biztonságtechnikai Főosztályával, és az év elején sikeresen lefűlélték az elkövetőket. Az eset ismét felhívta a figyelmet arra, hogy érdemes lenne a takarítást és az őrző-védő funkciókat egységes protokoll szerint végezni. **Major Lászlót**, a Biztonságtechnikai Főosztály vezetőjét kérdeztük a történetekről.

4. oldal

Tudomány és oktatás egymás szolgálatában

Spät András, az Élettani Intézet professzora több mint négy évtizedes pályája során tanszékvezetőként, tanárként és munkacsoportja irányítójaként is nemzetközi elismertséget vívott ki, számos nagynevű szakember büszkélkedhet azzal, hogy egykor tanítványa volt. A nagy tekintélyű oktatót és kutatót terveiről kérdeztük abból az alkalomból, hogy az egyetem Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő honoris causa kitüntetésben részesült.

5. oldal

TDK-elsődíjasok

6. oldal

Európai stratégiák egészségünkről

Február 22-én a NET Tanácstermében rendezték meg az Európai Unió 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjának „Health” témakörében tartott regionális nyitókonferenciát az Innovatív Gyógyászati Fejlesztés Közös Technológiai Platformról.

7. oldal

Semmelweis Egyetem Kulturális Napok

A Semmelweis Egyetem hallgatói és dolgozói számára olyan kulturális programokat szeretnénk biztosítani a rendezvény keretében, amelyek közel hozzák a művészetek valamennyi területét az érdeklődőkhöz, és amelyeken a hallgatók és a dolgozók aktív szereplőként vesznek részt. Szeretnénk a művészetet az egyetemi élet szerves részévé tenni. A rendezvény április 23-27 között zajlik majd. Még várunk jelentkezőket a versenyekre, és a lebonyolításban segítségére!

8. oldal

Életutak

Jantsits Gabriella és **Bender György** nemrég múlt nyolcvanöt éves. Írásainkkal őket köszöntjük.

10. oldal

Hírek, események – röviden

1–12. oldal

A terheesség szemészeti és neurológiai vonatkozásairól

„Számos élettani változás zajlik le a terheesség alatt a női szervezetben, konkrétan az én területemen a szemészeti változások, melyek nem tekintendők betegségnek, például: refrakciós változások, szem-belyomás csökkenés stb.” – jelentette ki **Süveges Ildikó** professzor a Baross utcai Esték 63. tudományos összejövetelén.

13. oldal

Beszámoló az idei Urofarsangról

Immáron 17. alkalommal rendezte meg az Urológiai Klinika február 23-24-én a Fűvészkerti Urológus Napokat. A klinika akkreditált, ősszel és tavasszal tartott továbbképző tanfolyamát, **Romics Imre** professzor úr indította útjára 1999-ben. Az utóbbi években (idén immár 5. alkalommal) a farsangi időszakban rendezett kongresszus kétnaposra bővült és felvette az Urofarsang nevet is.

13. oldal

Nekrológok

14–15. oldal

Solti Piroska (1949–2006)

Bensőséges ünnepségen, méltó módon emlékezett meg a II. Gyermekegyógyászati Klinika közössége dr. **Hajmássi Zsuzsa** (1946–2006) egyetemi adjunktusról.

Kálmánfi János (1921–2007)

Necrolog helyett levél **Brantner Antalnak**

Semmelweis Egyetem újság megjelenésének ütemezése

Lapszám	Lapzárta	Várható megjelenés
5. lapszám	március 27.	április 13.
6. lapszám	április 17.	május 4.
7. lapszám	május 8.	május 25.
8. lapszám	május 22.	június 8.

E lapszámunk címlapját **Romvári János** tervezte.

www.ujzag.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tűzoltó u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: 215-6920/3645

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: 06-20-825-9747, e-mail: ujzag@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetregítővel)

A szerkesztőbizottság tagjai: **dr. Voszka István** (ÁOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenják Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujzag.sote.hu>, felelős: **dr. Altdorfer Károly**

Múltunk csillagai

Végül is mindegy, milyen időjárással köszönt ránk március 15. Maszatos, csapzott gyermekét ugyanúgy szereti anyja, mint mikor fénylőn tiszta. Ha napsütéssel érkezik a százötvenkilencéves üzenet, annyival jobban örülhetünk, hogy még a Nap mosolya is melegíti testünket-lelkünket. Ha esővel köszönt meg minket az ünnep, annál jobb. Legalább hangulatában átélhetjük az akkor volt szép napot. 1848. március 15-én eső esett a borús égből a két városra, Pestre és Budára. Fialatok, buzgóvérű ifjak írták aznap a magyar történelmet, csakúgy, mint 1956 forradalmának első napjain. Szépreményű idők, amikor lángelkű fiatalok lobbantottak tüzet, hogy melegedjék mind jobban a honi remény: szabaddá lenni és fejlődni, előre haladni Európával és a világgal. Hőn szeretve hazát, magyar földet és szót, mik egymást és a fiakat mágnesként vonzzák.

Március tizenötödikén szinte mindig eszembe jut a huszonhét éves *Petőfi*, aki nyilvánvalóan nem másért, mint e forradalomért és szabadságharcért született. A kiszabadított *Táncsics* és az este játszott Bánk bán is felöltik bennem. Szinte látom a huszonhárom éves Jókait az első sorban ülni, hogy a gyertyafényes színpadon jól láthassa szerelmét, *Laborfalvi Rózát*. Aztán eszembe jut *Kossuth*, aki emigrációban élt életének egyre hosszabb napjaiban sem tudott elszakadni a dicsőséges, de vesztes harc emlékeitől, és az újrakezdés reményétől. És látom *Széchenyit* Döblingben. Bécs külvárosának kényelmes, de gondosan őrzött elme szanatóriumában szembe néz a pisztolyal. Ledördült a forradalom: Petőfi eltűnt Segesvárnál, amikor lerakták a magyarok a fegyvert. Onnan aztán megállíthatatlanul elindult az idő, hogy konokul őrzött emlékké tegye a szabadságharcot.

Aki emlékezik, többé lesz, ilyen módon sokasodik az emlékezetében életre hívottak személyével. Az emlék nem élettelen, nagyon is eleven, hiszen csak élők tudnak emlékezni. S akikre emlékeznek sem halottak, mert életre kelnek az emlékezésben. Az emlékek felélesztik a voltakat, s mint vándorlót a megannyi csillag, ők vesznek körül, óvnak minket a nehéz időkben.

Tolnai Kata

Több ágy – szaporodó gondok

Határidők szorításában zajlik az egészségügyi reform, amelynek egyik leglényegesebb eleme az ágyak számának csökkentése. Az intézményenként véglegesen megállapított ágyszámokat március 8-án hozta nyilvánosságra az Egészségügyi Minisztérium. A Semmelweis Egyetem a még decemberben elfogadott törvényben garantált 1864 mellett 222 plusz ágyat tarthat meg. Nem is az ágyak száma, mint inkább azok szakma szerinti megoszlása az, ami előnytelen az egyetemi betegellátás számára. Kilencven pszichiátriai ágy kerül újonnan hozzánk, amelyek működtetésének mikéntjét a közeljövőben kell megoldani. A reform jelenlegi állásáról, az egyetem vezetőinek elképzeléseiről dr. **Stubnya Gusztáv** stratégiái, működésfejlesztési és igazgatásszervezési főigazgatót kérdeztem.

A határidő nagyon szoros, mert a törvény értelemben április 1-jétől már az új struktúra szerint kell működnie az egyetemi betegellátásnak, ugyanakkor nem kizárt, hogy beiktatnak átmeneti időszakot. A reform finanszírozási vonatkozásait még nem lehet tudni, így az ágyak számának ismeretében sincs elég információ ahhoz, hogy e terület gazdálkodását pontosan tervezni lehessen, vagyis az ágyszám-csökkentés anyagi konzekvenciái jelenleg még kiszámíthatatlanok – emelte ki a főigazgató.

Várólisták szabályzattal

Annyi bizonyos, és ezt újságunk 2. lapszámában megjelent interjújában dr. **Ivány Vilmos**

■ Stubnya Gusztáv

gazdasági főigazgató is hangsúlyozta, a klinikák finanszírozása a csökkentett teljesítményvolumen-korlát (TVK) alapján történik. Ez azt jelenti, hogy a TVK-n fölül ellátott betegért már semmi len – tehát a korábbi, depresszívén csökkenő

finanszírozást sem kapják meg a klinikák. Ebből egyenesen következik, hogy abban az esetben, ha az ellátóhelyen TVK-n felüli beteg kérne kezelést, azt a klinika nem tudja elvégezni, hiszen ez ráfizetést jelentene számára. A nem sürgősségi ellátást igénylő betegek várólistára kerülnek. S mint ahogy Stubnya főigazgató hangsúlyozta, a TVK havi bontásban megszabja, hány beteg ellátását fizeti az OEP a megadott időszakban. E tényező mellett az is eredményezhet várólistára kerülést, ha TVK-ja ugyan van, de szabad ágya nincs az ellátó helynek. Az már most látszik, hogy a finanszírozásból meglehetősen rövid idő alatt nagy számmal kivont ágyak miatt a betegek egy része csak hosszabb-rövidebb várakozás után fog ellátáshoz jutni.

– Technikailag hogyan fognak működni a várólisták, tehát milyen módon zajlik majd mindez a gyakorlatban?

– Az egyetemi klinikák már megkapták havi bontásban a számukra biztosított finanszírozási teljesítmény-keretet. Minden szakmának saját magának kell a rendelkezésükre álló TVK súlyszámot úgy elosztani, hogy abból a sürgősségi igények teljes számát elláthassa az adott hónapban. A fennmaradó kapacitás erejéig vállalhatnak elektív betegellátást, s ha több a beteg, mint a kapacitás, akkor várakozási listáról fogják behívni őket. A Szenátus már elfogadta az intézményi várólistáról szóló egyetemi szabályzatot, amely a listák vezetésének szabályait határozza meg. A szakmáknak, illetve a klinikáknak maguknak kell kidolgozniuk a további részletes szabályozást. Annyi bizonyos, hogy a betegeket nem név, hanem valamely azonosító alapján fogják megjelölni, és a listát nyilvánosságra kell hozni az ellátóhely honlapján.

Fizetős betegellátás

– *Nyilván lesznek olyan betegek, akik nem akarják végigvárni a sorukat, hanem inkább fizetnének az ellátásért.*

– Az ő számukra teremtjük meg az egyetem anyagi érdekét is szolgáló lehetőséget, hogy az általunk kikalkulált, tehát piaci, vagy ahhoz nagyon közeli áron várakozás nélkül megkaphassák a kezelést. Hangsúlyozom, hogy a sürgősségi ellátásban nem lesz várólista, ott minden beteg azonnal ellátáshoz jut.

– *Úgy tudom, már alakult is egy egészségügyi ellátást végző gazdasági társaság az egyetemen.*

– Igen, a Gazdasági Tanács és a Szenátus jóváhagyásával megalakult az egyetem szárszálékos tulajdonában lévő társaság Semmelweis Egészségügyi Szolgáltató és Tanácsadó Kft. néven. Bejegyzése már meg is történt. Az egyetem teljes területén folyó magánfinanszírozású betegellátás ennek az egy önálló egészségügyi szolgáltatónak a keretében zajlik majd a különböző profilcentrumokban. A meglévő infrastruktúra mellé települ: például bérbébe vesz egy emeletet a klinikán, használja a klinikai infrastruktúrát, amiért természetesen piaci árat fizet az intézménynek. Mint ahogy piaci áron adja az ellátást az igénybe vevő betegeknek is. A tervek szerint fél év múlva már teljes kapacitással fogadja majd a pácienseket.

Vizitdíj mentesség

Ugyancsak a Szenátus döntött arról, hogy az egyetem dolgozóinak nem kell vizitdíjat fizetniük az itteni klinikákon történő ellátásáért. Ezt a döntési lehetőséget az intézmény számára nyitva hagyta a törvény, és mi dolgozóink érdekében éltünk is vele.

Tolnai Kata

Rezidensképzés kérdőjelekkel

A magyarországi orvostanhallgatókat képviselő négy hallgatói önkormányzat március 7-én este a NET-ben Fórum a rezidensképzésről „Az együttműködésért, hogy itthon gyógyíthassunk” címmel közösen szervezett egyeztető tanácskozásra hívta a hallgatókat és az alább felsorolt személyeket. A rendezvény célja az volt, hogy párbeszédet indítson a szakorvosképzés jövőjéről, és lehetőséget biztosítson a témában érintettek számára közös megoldási javaslatok kidolgozására.

A fórum résztvevői voltak:

- Dr. **Kökény Mihály**, a Parlament Egészségügyi Bizottságának elnöke
- Dr. **Hajnal Ferenc** (Szak- és Továbbképzési Intézet, Szeged)
- Dr. **Karádi István** dékán (Semmelweis Egyetem)
- Dr. **Németh Péter** dékán (Pécsi Tudományegyetem)
- Dr. **Paragh György** dékán (Debreceni Egyetem)
- Dr. **Éger István**, a Magyar Orvosi Kamara elnöke
- Dr. **Takács Péter**, a Magyar Rezidens Szövetség mb. elnöke
- **Papp Magor** AOK HÖK elnök (Semmelweis Egyetem)

Mintegy 1300 fehérvölgényes hallgató és rezidens vett részt a fórumon, ahol az ország négy képző intézménye képviseltette magát.

Dr. **Molnár Lajos** egészségügyi miniszter nem jelent meg a fórumon, bár meghívást kapott.

A rendezvényen elhangzottokról későbbi lapszámunkban részletes beszámolót olvashatnak.

Tervezetek vannak, döntés még nincs

Zajlik a rezidensképzés finanszírozásának átalakítása az Egészségügyi Minisztériumnál. Az orvosokra és a betegekre nézve is súlyos következményei lehetnek, ha a kormány megvonja a rezidensek állami támogatását.

Dr. **Horváth Agnes** államtitkár a sajtóban elmondta: a rendszer megváltoztatásával azt szeretnék ösztönözni, hogy minél több orvostanhallgató válasszon olyan szakterületet, amely most még hiányszakmának számít. Magyarazatként hozzátette: bizonyos szakmákban magas az orvosok átlagéletkora, amely öt vagy tíz év múlva jelenthet problémát az ellátásban.

A rezidensképzés új finanszírozási rendszerét 2008-tól vezetnék be, az átalakításról szakmai és háttéranyagok, valamint előterjesztés-tervezetek készültek. Arról sincs még döntés – folytatta az államtitkár –, hogy a hiányszakmának nem számító szakorvosi tanulmányok finanszírozását milyen szisztéma szerint finanszírozza majd az állam. Eddig az államtitkári nyilatkozat.

Ugyanakkor elgondolkodtató tény, hogy a három hiányszakmában (patológia, aneszteziológia és radiológia) minden nehézség nélkül fogadja szinte számbeli korlátozás nélkül az EU a magyar orvosokat, míg azok, akik támogatás nélkül tanulnak, szinte bizonyosan az itthoni egészségügyben maradnak. Vajon erre az ellentmondásra is figyelemmel vannak a készülő átalakítási tervezetek?

tolnai

Takarítás és őrzés: egységes protokollra lenne szükség

Tavaly ősszel figyeltek fel az Egészségügyi Menedzserképző Központban arra, hogy az irodákból értékes tárgyak tűnnek el. A lopássorozat megállítására az EMK vezetői összefogtak az egyetem Biztonságtechnikai Főosztályával, és az év elején sikeresen lefűlelték az elkövetőket. Az eset ismét felhívta a figyelmet arra, hogy érdemes lenne a takarítást és az őrző-védő funkciókat egységes protokoll szerint végezni.

Összesen több százezer forint értékben tűntek el mobiltelefonok, tonerek, fényképezőgépek az elmúlt év utolsó hónapjaiban az Egészségügyi Menedzserképző Központból. Dr. **Szócská Miklós** igazgató és **Farkas Beáta** gazdasági igazgató dr. **Major Lászlóhoz**, a Biztonságtechnikai Főosztály vezetőjéhez fordult segítségért. A szakember rendőrségi bejelentés helyett megfigyelést javasolt az épületben, ehhez külső őrző-védő cég biztosította a technikai hátteret. Hamarosan a takarítókra terelődött a gyanú, majd 48 órán belül, egy reggeli műszakváltáskor le is fűlelték a tolvajokat, akik újabb értékes tárgyakkal akartak távozni a központból. Azonban csak a rendőrségre tudtak menni, oda sem önszántukból.

A egyetem szervezeti egységei maguk gondoskodnak az őrzésről és a takarításról, ezeket a feladatokat sok esetben más-más társaság végzi. Ha lopás történik az épületekben, klinikákban, a gyanúsítottak között gyakran szerepelnek a biztonsági őrök vagy a takarítók. Ám amikor valóban ők követik el a bűncselekményt – mint ahogy az az EMK-ban is történt –, akkor is csak nehezen bizonyítható a bűnösségük, mert sokszor nincsenek pontosan rögzítve az átadás-átvétel szabályai, s egymásra mutogatnak a cégek, alkalmazottak és maguk védelmében.

Átlátható rendszer

Az efféle kellemetlen történések elkerülésére Major László már többször kezdeményezte egységes egyetemi szemlélet elfogadását. Ezen belül olyan takarítási követelményrendszert, amelyet együtt határozná meg a higiénés, az egészségügyi, valamint a takarítással foglalkozó szakemberekből álló csoport. Ez tartalmazná, hogy az

Fotó: Tolnai Kata

■ Major László

egyes épületekben milyen szintű takarításra van szükség (mást igényel az iroda, más a betegszoba és egészen más egy mútő). Amikor ezen túl vagyunk, akkor lehet összekapcsolni a vagyonvédelemmel, ami szintén az üzemeltetés egyik speciális szegmenyje. Valós értékelés alapján meg kell határozni, hogy bizonyos helyiségeknek, épületrészeknek milyen védelmet kellene kapniuk. Nagyobb fokú őrzést kívánnak például a pénztárak, a vezetői szintek, az öltözők, a beteg-egyetem-őrök stb. Természetesen fontos tényező ma már a költséghatékonyság is. Emiatt

is fontos a takarítás és a vagyonvédelem szoros kapcsolata, illetve az, hogy a kulcsátvétel-átadás, milyen szabályok szerint történjen.

Fontos lenne az is, hogy ezeket a feladatokat egy cég végezze egy-egy épületben, így a felelősség nem hárítható át másra, ugyanakkor a szervezeti egységek vezetőinek is kevesebbet kellene ilyen jellegű problémákkal foglalkozniuk. Tavaly már történtek előrelépések: két konferenciát is rendeztek a takarításról, többek között a klinikák vezetőinek. Noha az épületek tisztántartásával másik főosztály foglalkozik, a korábban említett eset is jól mutatja, hogy ez a kérdéskör nem választható külön a vagyonvédelemtől, a biztonságtól. Major László bízik abban, hogy jó együttműködés alakul ki az egyes főosztályok között, és idővel sikerül közös protokollrendszert létrehozniuk.

Első fecskék

A főosztályvezető nagy eredménynek tekintti, hogy a Belső Klinikai Tömb vagyonvédelmi pályázatának kapcsán a rektori épületben már három szervezeti egység közösen kíván takarítani és őriztetni. A főosztály aktívan részt vett a pályázat szövegének megfogalmazásában, a követelmények meghatározásában. A feltételek között szerepelt például, hogy a cég bejelentett munkaerőként alkalmazza dolgozóit és erkölcsi bizonyítványt kérjen tőlük. A társaságnak továbbá vállalnia kellett az alkalmazottak által okozott eseti károk teljes megtérítését is.

Ezzel, Major László szerint, nemcsak biztonságosabbá válhatnak a szervezeti egységek – kár vagy lopás esetén a felelősség is jobban megállapítható –, hanem várhatóan a tisztaságra, a takarítás átvételére sem lesz panasz. A tender komoly szerződést jelenthet a győztes pályázó számára. Ez már kellő érdek ahhoz, hogy a nyertes cég törekedjen a megbízás minél jobb teljesítésére, és hosszú távon is kiválóan végezze a dolgát.

Pap Melinda

Előrelépések a veszélyes hulladékkezelésben

Új szolgáltató végzi január elsejétől a veszélyes hulladékok elszállítását, a váltás júniusig végéig mintegy 25 millió forint megtakarítást jelent majd az egyetemnek.

P.M.

Pályázati felhívás

A Dr. **Schaffer Károly** Emlékére létesített alapítvány pályázatot hirdet neurológus szakképesítéssel rendelkező, 35 évet be nem töltött orvosok számára, akik a tudomány területén az elmúlt 5 évben elismerésre méltó teljesítményt nyújtottak. Pályázni lehet PhD értekezéssel, vagy tudományos közleményekkel. A pályázathoz csatolni kell a pályázó szakmai önéletrajzát.

Előnyben részesül az a pályázó, aki klinikai tevékenységgel összefüggő tudományos eredményeket ért el. A pályázatot írásban, 2 példányban **március 31-ig** lehet benyújtani az alábbi címre: Bogsch & Partners Ügyvédi Iroda 1126 Budapest, Királyhágó tér 8–9. A borítékon feltüntetve „Dr. Schaffer Károly Emlékére pályázat”, dr. **Bogsch Attila** (a kurtórium elnöke) kezébe. Az elbírálás 2007. április 30-ig történik, a díj: díszoklevél és 500 000 Ft pénzbeli juttatás.

Baráti kör márciusi rendezvény Klubest érdekességekkel

Baráti Körünk vezetősége igencsak elkényezteti a tagságot a jobbnál-jobb, érdekesnél érdekesebb programjaival.

Akik eljöttek a februári klubnapra, nem bánták meg. Elsőnek **Tarján Emminek**, a Duna TV szerkesztő-riporterének „*Fehér köpenyben*” című, nemrég elkészült dokumentumfilmjét láthatták. A 34 perces alkotás azokat mutatja be, akik 1956-ban hallgatói vagy fiatal oktatói voltak egyetemünknek, de van akit még ma is ideköt feladata, tevékenysége. Nem írjuk le a szereplők névsorát, de jó szívet ajánljuk intézményeink, klinikáink közösségeinek, kérjük el a Baráti Körötől a kazettát, s házi-vetítésen ismerjük meg azokat, akiknek tanulmányaikból „kiiktatták” az etikát, mégis tudták mi a dolguk, mikor mit kell tenniük.

Nem kevésbé volt érdekes prof. dr. **Molnár Károly** akadémikusnak, a BME rektorának, a

Rektori Konferencia elnökének szívélyes, baráti hangvételű, vetített képekkel kísért előadása. Először a műszaki tudományok hazai fellegránának 250. születésnapját (és 225. tanévét) ünneplő intézmény száz évvel ezelőtt elkészült impozáns főépületét – a dél-budai panoráma gyöngyszemét – mutatta be Molnár professzor, jogos büszkeséggel. Számokkal is illusztrálta a BME életét. Két adatot ragadunk ki ebből: az 1100 fős alkalmazotti létszámból 172-en (!) egyetemi tanárok.

Hallhattunk tájékoztatást az egyes karok életéről, azok tevékenységéről. Ami pedig a jövőt illeti, van lehetőség a két eltérő profilú egyetem szorosabb együttműködésére. Kialakulóban vannak olyan diszciplínák, melyek alkalmasak arra, hogy megvalósuljon egyfajta orvos-mérnök szakképzés.

kondor-

Élet(tani) pálya a következő nemzedékért

Tudomány és oktatás egymás szolgálatában

Dr. Spät András, az Élettani Intézet professzora több mint négy évtizedes pályája során tanszékvezetőként, tanárként és munkacsoportja irányítójaként is nemzetközi elismertséget vívott ki, s számos nagynevű szakember büszkélkedhet azzal, hogy egykor tanítványa volt. A nagy tekintélyű oktatót és kutatót terveiről kérdeztük abból az alkalomból, hogy Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő honoris causa kitüntetését kapott.

– Mikor kezdett el jelenlegi kutatási témáján dolgozni?

– Munkacsoportommal a 80-as évek eleje óta foglalkozunk a szervezet egyik legalapvetőbb jelátviteli mechanizmusával, a sejten belüli calcium jelképzéssel. Az alap kutatás eredményei egyéb területekre is átsugározhatnak, hiszen az ionos formában lévő calcium a jelenleg ismert két legfontosabb másodlagos hírvívó egyike, a ciklikus AMP a másik, a két rendszer össze is függ. Nincs olyan szerv, ahol a calcium jel következményét ne kellene oktatni.

Mitokondriális hatások

– Hogyan kapcsolódik ez az elsődleges hírvívó a hormonok működéséhez, az élettan hagyományos kérdéseikhez?

– Ma a calcium jelképzés egy speciális területével foglalkozunk. Célunk megérteni, hogy a citoplazma calcium-ion koncentráció kismértékű emelkedése milyen mechanizmussal tevődik át a mitokondriumba, és mi szabályozza a mitokondrium calcium felvételét. Az, hogy a mitokondrium hogyan veszi fel a calciumot csak részben megfejtett kérdés. A felvétel módja azért fontos, mert megváltozik a mitokondrium anyagcseréje, fokozódik az ATP termelés, és a sejt hormontermelése is.

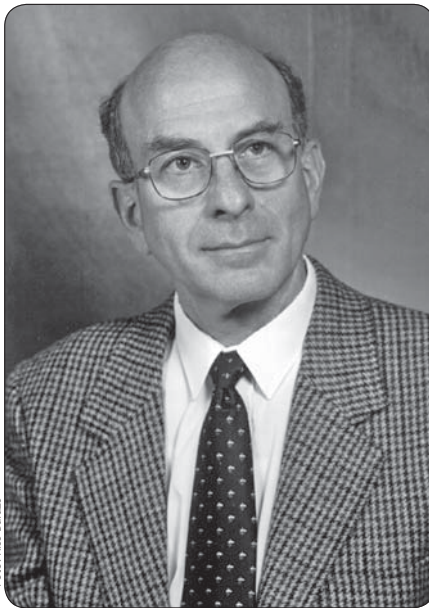
– Mit mutattak ki korábban, és melyek a kutatás remélt céljai most?

– A calciummobilizáló hormon, mint az angiotenzin II is, a citoplazmában megemeli a calcium-ion koncentrációt, calciumjelet csiná. Ennek következtében a mitokondriumban is megemelkedik a calcium jel. Ezt a kapcsolatot, illetve ennek következményét – tehát azt, hogy ha a citoplazmában calcium jel van, a mitokondriumban a piridin nukleotid redukció, a NADH-képződés fokozódik – intakt sejtben elsőként, 1992-ben munkacsoportunk írta le. Szeretnénk megérteni, hogy a mitokondrium hogyan vesz részt a sejt calcium anyagcseréjében. Erről elég sokat tudunk, de vannak még ellentmondások és ismeretlen dolgok.

Újabb eredmények

– Hogyan lehet ilyen mikroszkopikus, vagy akár nanomennyiségeket nagy pontossággal vizsgálni? Azzal, hogy a molekuláris biológia új tervlatokat nyitott, mennyiben változtak meg élettani kutatásai?

– Egy éppen most befejezett kísérletünkben két célra is alkalmazunk molekuláris biológiai technikát. Olyan fluoreszcens fehérjét expresszálunk transzfekcióval, ami megjelöli az endoplazmás retikulumot, ahonnan a calcium-ion először kilép a hormon előállítására. Ez a calcium anyagcsere szempontjából fontos. A

Fotó: Kiss Balázs

■ Spät András

másik alkalmazott molekuláris biológiai módszer során egy fehérje foszforiláló enzim aktivitását nyomjuk el, úgynevezett csendesítő ribonukleinsavval. A molekuláris biológiai módszerek alkalmazása számunkra is új lehetőségeket ad.

– Mik a legújabb, de még nem közölt eredmények, lehetőségek?

– Feltételezzük, hogy az angiotenzin II nemcsak fokozza a mitokondrium calcium-ion koncentrációját azzal, hogy a citoplazmában megemeli a calciumot, közben egy gátlóhatás is érvényesül, amely fékezi ezt a választ. A gátlás olyan, mint egy pufferolás. Amikor a citoplazmában emelkedik a calcium-szint és a mitokondriumban is, a gátlás azt jelenti, hogy ez kisebb mértékben történik meg (több marad a citoplazmában). Ha ezt a fékezést felfüggesztjük, megváltozik a sejten belül a calcium jel megoszlása. És ez már nagyon sok további hatást vált ki. Tehát a legkülönbözőbb visszacsatolási mechanizmusok indulhatnak be ennek következtében.

Diákkörösök nevelése

– Most, hogy már nem tanszékvezető, munkacsoportja továbbra is működik?

– Munkacsoportom azóta lényegesen kisebb, de nagyon jó. Mivel nem kell olyan sokat ügyintézésrel foglalkoznom, sokkal több időm van a kutatásra és ezt nagyon élvezem. Emellett az oktatásban most is aktívan részt veszek. Az intézetnek nagyon jó a tudományos teljesítménye, két évvel ezelőtt, igazgatásom utolsó évében, az évi

kumulatív impakt faktor 130 volt, ami az adott létszámhoz képest nagyon magas. Az intézet többi munkacsoportja és a sajátunk azóta is nagyon előkelő folyóiratokban közli eredményeit.

– Gratulálok a Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő kitüntetéséhez! Mióta oktat TDK-sokat?

– Szigorló orvos koromban kezdtem a tudományos diákköri irányító munkát. Azóta részben közvetlenül, részben a munkacsoportomban dolgozó munkatársak közvetlenebb irányítása alatt nagyon sok diákkörös fejlődését, nevelését vezettem. A mintegy négy évtized alatt ötvennél is jóval több diákköröse volt munkacsoportomnak, köztük jó néhány Pro-Sciencia díjas, s közülük került ki az évek folyamán két akadémikus és számos professzor.

– Hogyan választja ki a legígéretesebb diákokat?

– Diákkörös munkát azok vállalnak, akik különösen érdeklődnek a tárgy iránt és kiemelkedő képességűek, így külön élmény őket tanítani, vitázni, együtt dolgozni velük. A kiválasztás könnyebb volt, amíg gyakorlatot vezettem, most a tantermi órák alatt próbálok felfedezni a legjobbakat. Azért jó, ha valaki a PhD-re előtti TDK munkát végez (ez nálunk többnyire így volt), mert nem kezdőként kerül ide, nemcsak az alapokat tanulja meg, hanem ténylegesen kísérletezik, dolgozik – és ez az intézetnek is jó.

Tehetségek gondozása

– Miben ragadható meg legjobban a tehetség?

– Személyes tapasztalatom szerint ma nem abban nyilvánul meg a zsenialitás, hogy valakinek milyen eredeti ötletei vannak. Abban mutatkozik meg, hogy valaki képes nagyon széles spektrumban olvasni, és aztán az olvasott anyagot át tudja vinni saját témakörébe és alkalmazni. Így annak ellenére, hogy nem szakterülete egy más téma (például zoológia, fizika), de érti, meglátja mi az értékes és a másutt is hasznosítható. Azok, akik a saját szakterületemen a legkiemelkedőbbek, rendelkeznek ezzel a képességgel.

– Bátorítja a legtehetségesebbeket, hogy a kutatói pályát válasszák?

– Nem kifejezetten azt bátorítom, hogy valaki a kutatást életpályának válassza, hanem azt, hogy a tehetségesek még ha klinikusnak készülnek is, előtte három-négy évet nyugodtan dolgozzanak elméleti intézetben. Így megtanulnak egy más szemléletet, ami nagyon nagy előnyt jelent, a három-négy év késlekedés a klinikai pályán pedig nem behozható. A fiatal szakember ezután még mindig eldöntheti, hogy milyen irányban kíván tovább dolgozni.

Csaba Tamás

OTDK ismét egyetemünkön

Nyolc év után ismét egyetemünkön rendezhetjük meg az OTDK Orvostudományi Szekcióját április 3-5. között. A két-évente megrendezésre kerülő rendezvényre a tavalyi házi TDK konferenciáról 19, az ideiről 27 hallgató vehet részt előadással. A társ egyetemekről 26 diák jöhet egyetemünkön, ehhez adódnak még a főiskolások. Intézményenként 5-5, de maximum 40 előadót várunk két alszekcióba. Az Egészségtudományi Karról 5 hallgató tarthat előadást. Mihály Katalintól, az OTDK Orvostudományi Szekciójának ügyvezető titkáráról megtudtuk: nehéz volt a vidéki diákoknak szállást szerezni. Egyetemünk készségesen támogatja a rendezvényt, az Oktatási Minisztérium a konferencia költségvetésének megközelítően egynegyed részével járul hozzá a költségekhez utófinanszírozás formájában.

Az ünnepélyes megnyitó április 3-án 18.00 órákor lesz a NET-ben. Későbbi lapszámunkban beszámolóval közlünk az eseményről.

TDK-elsődíjasok

Az egyetemen február 14-én és 15-én tartották a helyi TDK konferenciát (ÁOK, FOK, GyOK). A nyertesek névsorát (témavezetőikkel együtt) az alábbiakban közöljük:

Auer Maria (6th year), Rausz Eszter (5th year) (Témavezető: dr. **Gergely Sárközy**, 2nd Department of Paediatrics, Semmelweis University, Department of Neonatology, Medical University Innsbruck); **Barnucz Enikő** ÁOK V., **Duray Borbála, Takács Annamária** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Ivanics Tamás**, dr. **Ligeti László**, dr. **Miklós Zsuzsanna**, Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet); **Bodon Gergely** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Patonay Lajos**, Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, Alkalmazott és Klinikai Anatómiai Laboratórium); **Buday Anna** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Hamar Péter**, dr. **Órsy Petra**, Kórélettani Intézet); **Duhaj Szilvia, Borsi Krisztina** FOK V. (Témavezető: dr. **Kerémi Beáta**, dr. **Lohinai Zsolt**, Konzerváló Fogászati Klinika, Orálbiológiai Tanszék); **Elek Fruzsina** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Törő Klára**, Igazságügyi Orvostani Intézet); **Fischer Eszter** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Salacz György**, dr. **Somfai Gábor Márk**, Szemészeti Klinika, Mária utca); **Garan Diána** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Körner Anna**, I. Gyermekgyógyászati Klinika); **Giber Kristóf** ELTE TTK biológus V. (Témavezető dr. **Acsády László**, MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, Talamuszkutató csoport); **György Bence** ÁOK IV. (Témavezető dr. **Buzás Edit**, Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet); **Hazay Máté, Molnár Viktória** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Hosszú Éva**, II. Gyermekgyógyászati Klinika); **Hegedűs Péter** ÁOK III., **Páli Szabolcs** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Gellér László**, dr. **Merkely Béla**, Ér- és Szívsebészeti Klinika, Cardiovascularis Centrum); **Horváth Evelin, Tax Judit** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Szalay Ferenc**, I. Belgyógyászati Klinika); **Jakab Katalin** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Nemes Balázs**, Transzplantációs és Sebészeti Klinika); **Jermendy Ágnes** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Körner Anna**, I. Gyermekgyógyászati Klinika); **Jónás Attila** ÁOK VI., **Csicsai Lenke** ÁOK V., **Váradai Gábor** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Lukovich Péter**, I. Sebészeti Klinika); **Kiss Mátyás** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Nemeskéri Ágnes**, dr. **Kóbori László**, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet, Transzplantációs és Sebészeti Klinika); **Kiss Melinda** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Tamás Ferenc**, Családorvosi Tanszék); **Kiss Nóra** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Tóth-Zsámboki Emese**, MTA SE Kardiovaszkuláris Kutatócsoport, OGYK, Kardiológiai és Belgyógyászati Osztály); **Korompay Anna** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Borka Katalin**, II. Patológiai Intézet); **Kovács Enikő** ÁOK V., **Neducsin Bence Péter** ÁOK II. (Témavezető: dr. **Benkő Tamás**, Transzplantációs és Sebészeti Klinika); **Kovács Miklós** ÁOK V. (Témavezető dr. **Micsai Attila**, Élettani Intézet); **Kurucz Péter, Micskó Tímea, Kirschbaum Dániel** ÁOK II. (Témavezető: dr. **Palkovits Miklós**, Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet); **Kuslits Béla** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Tretter László**, Orvosi Biokémiai Intézet); **Lindner Anett, Czira Mária Eszter** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Novák Márta**, dr. **Mucsi István**, Magartartástudományi Intézet); **Lippai Dóra** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Tóth Miklós**, dr. **Rácz Károly**, II. Belgyógyászati Klinika); **Lukács Viktor** ÁOK VI. (Témavezető: dr.

Rohács Tibor, dr. **Enyedi Péter**, Élettani Intézet); **Major János** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Túry Ferenc**, Magartartástudományi Intézet); **Molnár Dávid** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Nagy Nándor**, dr. **Oláh Imre**, Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet); **Mózes Viktor** ÁOK III. (Témavezető: dr. **Sasvári Mária**, **Kereszturi Éva**, Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet); **Nagy Izabella** FOK II., **Váry Melinda** FOK IV. (Témavezetők: dr. **Gyurkovics Milán**, dr. **Györfi Adrienne**, dr. **Lohinai Zsolt**, Konzerváló Fogászati Klinika); **Németh Ajnácska** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Herszényi László**, II. Belgyógyászati Klinika); **Németh Enikő** ÁOK IV., **Vehovszky Katalin** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Noszek László**, dr. **Gáborján Anita**, dr. **Prekopp Péter**, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika, Országos Onkológiai Intézet, C Belgyógyászati Osztály); **Németh Tamás** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Benyó Zoltán**, dr. **Stefan Offermanns**, Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet, Heidelbergi Egyetem, Farmakológiai Intézet); **Oláh Szabina**, **Mészáros Gergely** ÁOK VI. (Témavezetők: dr. **Tárnok Zsanett**, Vadaskert Gyermekpszichiátriai Kórház és Szakambulancia); **Ónody Péter** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Kupcsulik Péter**, dr.

Szijártó Attila, I. Sebészeti Klinika); **Orgován Gábor** GYTK V. (Témavezető: dr. **Noszál Béla**, Gyógyszerészi Kémiai Intézet); **Páli Anikó**, **Cseh Áron** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Treszl András**, dr. **Vásárhelyi Barna**, I. Gyermekgyógyászati Klinika); **Papp Veronika** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Nagy Péter**, dr. **Paku Sándor**, I. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet); **Pesti Szabolcs**, **Perényi Kristóf** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Buday László**, dr. **Sipeki Szabolcs**, Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet); **Péterfi Zalán** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Kapus András**, St. Michael's Hospital, Toronto); **Révész Katalin**, **Tüttő Anna** ÁOK IV. (Témavezető: dr. **Csala Miklós**, Orvosi Vegytani Intézet); **Somogyi Zsófia** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Görög Dénes**, Transzplantációs és Sebészeti Klinika); **Szalai Bence**, **Gyombolai Pál** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Hunyady László**, dr. **Szidonya László**, Élettani Intézet); **Szémán Barbara** ÁOK III. (Témavezető: dr. **Somogyi Anikó**, dr. **Nagy Géza**, II. Belgyógyászati Klinika); **Tárnoki Ádám Domonkos**, **Tárnoki Dávid László**, **Katona Gábor** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Margittay Erzsébet**, dr. **Makó János**, Családorvosi Tanszék); **Tösér Emese** ÁOK VI. (Témavezető: dr. **Valent Sándor**, dr. **Németh Júlia**, II. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika); **Váradai András** GYTK III. (Témavezető: dr. **Hosztafi Sándor**, Gyógyszerészi Kémiai Intézet); **Zubreczki-Hegyi Márta** ÁOK VI., **Nemes Karolina** ÁOK V. (Témavezető: dr. **Kovács Gábor**, dr. **Erdélyi Dániel**, II. Gyermekgyógyászati Klinika; Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet).

Kóros soványság kontra kövérség

■ Kardos Ervinné

Az idei TDK konferencián a Semmelweis Egyetem 2006. év Kiváló Diákköröse címet kapta **Kardos Ervinné**, az Egészségtudományi Kar végzett hallgatója. Interjúalanyom jelenleg a XV. kerületi Önkormányzat egészségügyi szolgáltatójánál iskolai védőnőként dolgozik.

A TDK-s munkába 2003 szeptemberében, másodéves hallgató korában kapcsolódott be. A Morfológiai és Fiziológiai Intézet

demonstrátora lett. Mindig az adott tananyaghoz illeszkedve kellett megtartani az előadásokhoz kapcsolódó gyakorlatokat. Kardosné minden házi TDK versenyre benevezett. Többször kapott nívódíjat és többször volt köztársasági ösztöndíjas.

A karon 140 hallgató bevonásával végeztek kutatást: a szomatometriás paramétereiket, a testtömeg-indexüket, valamint az egészséges életmódhoz való viszonyukat mérték. A kutatások során megállapították, hogy a hallgatók között is jelen volt az elhízás kontra soványság szemléletmód. Ez a jelenség a társadalom valamennyi rétegét áthatja. A kövér emberek le akarnak fogyni, a soványak pedig némileg hízni. A másik szélsőséges jelenség pedig a modellalkat követése volt. Ebben negatív szerepe is lehet a médiának, mert folyamatosan sugallják a sovány modellalkatra való lefogást, amely akár életveszélyes állapotba is sodorhatja a követőket. Akadt olyan hallgató, aki noha sovány volt, mégis követné tartotta magát. A kutatási eredményeit az Új Diéta dietetikai szakfolyóiratban publikálta.

– Témavezetőm dr. **Polgár Veronika** tanácsvezető docens asszony volt. Tőle nem csak rengeteg segítséget, biztatást és bátorítást kaptam, hanem egy életre szóló szemléletet is, mely szerint mindig mindenhez és főleg mindenkihez pozitívan kell hozzáállni, és hogy az akadályok azért vannak, hogy átugorjuk őket. A férjem nagyon biztatott arra, hogy tanuljak – mondta végzetül Kardos Ervinné, aki tervei szerint később folytatja majd a kutatásokat.

I. M.

Európai stratégiák egészségünkéről

Február 22-én a NET Tanácstermében rendezték meg az Európai Unió 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjának „Health” témakörében tartott regionális nyitókonferenciát az Innovatív Gyógyszerfejlesztés Közös Technológiai Platformról.

Dr. **Tulassay Tivadar** rektor megnyitójában elmondta: az egészségügy területén fontos cél, hogy új lehetőségeket találjunk a fejlesztésben, és megfelelő együttműködések alakítsunk ki a nagyobb hálózatok között. A tudomány és a technika fejlődésével egyidőben új dilemmák is felszínre kerültek: az élettudományok és biotechnológia, a gazdaság és tudomány, az alacsony születésszám és öregedő társadalmak problémája – mind olyan terület, amit a társadalmi, politikai, etikai, pénzügyi problémák miatt össze kell hangolni és együttesen fejleszteni.

Tudás vezette társadalmat kell teremteni. Ebben az egészségügy úgy tud a leghatékonyabban részt venni, hogy nem a versenyt tűzi ki elsőrendű célként, hanem az élet minőségének javítását, és ehhez bővíti a kapacitásokat az egészségtudomány területén. Sokrétű feladatról van szó, amibe többek között beletartozik az egészséges életmód terjesztése, a nanotechnológiai újítások alkalmazása (a kisebb energiafelhasználás előnyei), az információ és biotechnológia összekapcsolódása. Ezek egyesítése a tudástársadalom alapja, amit rektor úr szerint a tudás háromszöggel (tudomány-oktatás-innováció) lehet a legjobban érzékeltetni. E hármasság segítségével a kihívásokra jó válaszokat lehet adni, s ez nagy társadalmi hasznot jelentene. Egyetemünk életében, 1769-es megalapítása óta, a tudomány, az oktatás és a kutatás együttes jelenléte meghatározó, így szerepe is megnőtt a feladatok megoldásában.

Tudományos szakpolitika

A konferencia délelőtti szekciójában a tudományos szakpolitika és trendek témakörében beszélő neves előadók – dr. **Karima Boubekeur** (Európai Gyógyszergyártók Szövetsége), dr. **Falus András** (egyetemünk Genetikai-, Sejt és Immunbiológiai Intézetétől) és dr. **Kroó Norbert** (MTA) – között dr. **Bernard Mulligan** (Európai Bizottság Kutatási Főigazgatóság) a 7. Keretprogram „Együttműködés” specifikus programjából az egészségügy témakört mutatta be. Többek között elmondta: az összeurópai célok között elsőrendűen szerepel a gazdasági növekedés elősegítése, a munkahely-teremtés, a környezetvédelem, a szociális intézkedések, az egészségfejlesztés, tehát az európai polgárok életminőségének javítása. Évente egymilliárd euró jut alap kutatásra. Az FP7 teljes költségvetése több mint 50 milliárd euró (Euratom nélkül). Az EU kiadásainak 5%-át fordítja K+F támogatásokra, és a GDP 1,9%-a jut a kutatásra.

Az új keretprogramot egyszerűbb procedúrák, logisztikai és adminisztratív feladatok, rugalmasabb tőkésítési elrendezések jellemzik. Az unió távlati célja az USA-val szembeni lemaradásának csökkentése. Ezért szélesíteni akarja az együttműködést, 1,97%-ról 3%-ra növelni a kutatás része-

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Pörzse Gábor, Falus András, Tulassay Tivadar, Bernard Mulligan és Karima Boubekeur

sedését a GDP-ből. A kutatási témák változatosak: az információs fejlesztések – e-gészségügy, nanotechnika – a biotechnika, az alap és alkalmazott kutatások támogatására sokféle lehetőséget alakítottak ki. Az év első szakaszában (április 19-ig) 637 millió eurót nyitnak meg, a másodikban (szeptember 18-ig) 532 milliót. Az ERANET határideje: július 30. A támogatás mértéke a projekt típusától függ: a kis- és közepes méretű programok maximum 3 millió, a nagy integrált projektek 6-12 millió euróra számíthatnak. A kis- és középvállalkozások javára végzett kutatásra legfeljebb 3 millió, az ERANET programra (rák témakör) 2 millió eurós támogatás nyerhető el.

A „Health” téma összesen 6,1 milliárdos költségvetése a legfontosabb uniós hozzájárulás az egészségügy területéhez, de a többi hozzá kapcsolódó program is rendkívül hasznos. Dr. Mulligan fontos célnak tekinti az európai polgárok egészségfejlesztését, az egészségügyi üzlet és verseny fejlesztését, a járványok és globális kihívások kezelését.

Regionális vonatkozások

A második szekció előadásai a regionális vonatkozások és tevékenységek témakörre épültek. A szintén neves külföldi előadók – mag. dr. **Carolin Auer** (Grazi Orvosi Egyetem), dr. **Nebojsa Lalic** (Belgrádi Egyetem) – közül ezúttal **Nicholas Széchenyi** (Európai Regionális Fejlesztési Intézet) az európai pólusok szerepéről szóló szavaiból idézünk. A kutatás-fejlesztés és a keretprogram legnagyobb problémája, hogy támogatja ugyan az eszközöket, fejleszt-

téseket, de nincs mögötte megfelelő stratégia. Az elmúlt 15 év számos programja, mivel tőkésítésük nem volt hatékony, ezért töredékes, befejezetlen maradt – jegyezte meg az előadó. Majd hozzátette: a rossz fókuszt miatt is kicsi a hatékonyság, pedig annak növeléséhez specializálódni kell. Sajnos, jelenleg kevés olyan terület van, amiben egyértelműen Európa a legjobb, pedig ez lenne a cél.

Az előadó szerint abban, hogy Európa specializálódhasson, és pontosan tudja, mit is akar elérni a kutatás-fejlesztésben, a közös fejlesztési stratégia kialakítása segíthet. A problémák megoldásának kulcsa az erős partnerség, a technológiai

koncentráció és magas piaci potenciál ötvözése, a nemzetközi láthatóság, az eszközök kölcsönössége lehet. Ezért versenyző klaszterekre, a vállalkozások kiterjedt láncolatára van szükség. Az új stratégia lényege az inter-klaszter kooperáció, világ-szintű klasztereket kell létrehozni. A klaszteren belüli együttműködéstől el kell jutni a klaszteren kívüli, illetve a klaszterek közötti közös stratégiáig. Továbbá több terület egymás melletti technológiai összetartására is szükség van. Így fontos, hogy közös európai klaszterek és kutató-fejlesztői projektek ipari céllal jöjjenek létre. Hozzátette: politikai szinten cél a tagállamok koordinálta európai klaszterek létrehozása, területi szinten pedig az inter-klaszter együttműködés kialakítása, azzal a végső céllal, hogy világ szintű klaszterek jöjjenek létre.

Operatív tevékenységek

A konferencia harmadik, az operatív tevékenységekre koncentráló szekciójában előadást tartott: **Leskóné Kecskés Ildikó** (Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Innovációs és K+F Főosztályvezetője), **Gulyás Ágnes** (Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal EU és Multilaterális Kapcsolatok Főosztálya), **Bognár Vilmos** (Nemzeti Kutatási és Technológiafejlesztési Hivatal), dr. **Németh János** (egyetemünk Szemészeti Klinikájáról), dr. **Oberfrank Ferenc** (MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet), **Kurucz Katalin** (Tempus Közalapítvány) és dr. **Sabine Herlitschka** (Osztály Kutatási Iroda). A tanácskozás kerekasztal-beszélgetéssel zárult.

Csaba Tamás

Simmelweis Egyetem Kulturális Napok

A Semmelweis Egyetem hallgatói és dolgozói számára olyan kulturális programokat szeretnénk biztosítani e rendezvény keretében, amelyek közel hozzák a művészetek valamennyi területét az érdeklődőkhöz, és amelyeken a hallgatók és a dolgozók aktív szereplőként vesznek részt. Szeretnénk a művészetet az egyetemi élet szerves részévé tenni. Minden hasonló törekvést támogatni, és azokat szervezetten bemutatni a közönségnek.

A Semmelweis Egyetem hallgatói és dolgozói számára a többi közt zenei vetélkedőket hirdetünk, melyek célja nem feltétlen egy rangsor felállítása, hanem az, hogy felfedezzük egyetemünk tehetséges hallgatóit, művészetekben jártas polgárait – tudhatjuk meg a részleteket a rendezvénysorozat főszervezőjétől, **Kárpáthi Kevétől**. A versenyek első fordulójának pontos időpontját csak a jelentkezések lezárta után hirdetik majd ki a szervezők. Ami már biztos, hogy a vers és prózamondó verseny döntője hétfőn, azaz április 23-án az Anatómia Szövet és Fejlődéstani Intézet előadó termében, míg a Virtuózok Viadalának döntője a Nagyvárad téri Elméleti Tömb Dísztermében, április 26-án kerül majd megrendezésre. A versenyzőket többtagú zsűri értékeli majd, két szaktekintély, és egy egyetemi műkedvelő, aki természetesen jártas a művészetek terén is. A két verseny legjobbjai nyereményekben részesülnek és szerepelhetnek majd az április 27-én tartandó gálaesten, más, egyelőre „titkos” meglepetésnek szánt fellépőkkel együtt. Hosszas faggatás után a szervezőktől részleteket tudtunk meg a rendezvénysorozat fénypontját jelentő Gálaesttel kapcsolatban, bár, hogy őszinte legyek egyelőre igen kevés információt sikerült kicsikarni belőlük. Az est három részből fog állni, az első két részben, mint már említettük az egyetem hallgatói és dolgozói fognak szerepelni, míg a harmadik harmadban a hazai jazz/könnyűzene egyik képviselője fogja szórakoztatni a nagydíjdeműt. A rendezvény igazi jelentőségét és különlegességét mégis az adja, hogy egy olyan egyetemi szervezeteken átívelő összefogás eredményeként születik meg, mely manapság a fehér holló gyakoriságával egyenértékű. A rendezvény fővédnökségét Dr. **Tulassay Tivadar** rektor úr vállalta, míg szervezői között megtalálhatjuk a Hallgatói Önkormányzatot, az Instruktor Öntevékeny Csoportot, a Korányi Frigyes Szakkollégiumot, és az egyetem számos egyéb szervét, intézetét.

Ahogy a szervezők egyike, **Nardai Péter** fogalmazott, most már rajtatok a sor, egyetemistákon. Rajtatok a sor, hogy eljőjtek, jelentkeztek a versenyre, részt vegyetek a programokon.

Programok

Hétfő (április 23.) – **Vers- és prózamondó verseny** (Csordás Katalin)

Kedd (április 24.) – **Képzőművészeti kiállítások megnyitója** (Kárpáthi István Keve)

Szerda (április 25.) – **Koponyák, előadás és beszélgető est** (Kárpáthi István Keve) + **Egyetemi együttesek zenei estje** (Farnady Ágnes)

Csütörtök (április 26.) – **Virtuózok viadala** (Nardai Péter Pál)

Péntek (április 27.) – **Jóateknyosági Gálaest** (Kárpáthi István Keve)

Egyes programokról

Vers- és prózamondó verseny: Az *Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet* előadótermében kerül megrendezésre. Egyetemünk hallgatói és dolgozói számára hirdették meg. A versenyzőket többtagú, szakértőkből álló zsűri értékeli majd akik közül a legjobbak jutalomban részesülnek, és szerepelnek a gálaesten.

Érdeklődni és jelentkezni lehet: Csordás Katalinnál

Képzőművészeti kiállítások: A művek a *Nagyvárad téri Elméleti Tömb* aulájában és területén lesznek majd láthatóak rendezvénysorozat egész ideje alatt.

Név szerint:

- „A stressz az élet sava borsó” címmel képzőművészeti kiállítás orvostanhallgatók alkotásából **Selye János** születésének 100. évfordulója alkalmából

- Gyermekrajz kiállítás *Gyermekgyógyászati Klinikák* kis betegeinek a műveiből.

- A *Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikán* gyógyuló emberek művészetterápián készült alkotásainak a bemutatása.

- **Koponyák, előadás és beszélgető est:** Az estet az *I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati*

ti Klinika előadótermében rendezzük meg. A program keretében egy-egy híres, közkezdvelt embert hívunk meg a kulturális és tudományos életből azért, hogy tartson előadást, amelyekről aztán szabad beszélgetés folyhat. Az estek témája a művészet, beszélgetés napjaink művészetének képviselőivel.

Egyetemi együttesek zenei estje: Amely a fent említett rendezvények mellett az egyetem *kollégiumaiban* kerül megrendezésre.

Virtuózok viadala: A Semmelweis Egyetem hallgatói és dolgozói számára zenei vetélkedőt hirdetünk, amelyen hangszereikkel léphetnek fel. A versenyzőket többtagú zsűri értékeli majd, és a legjobbak értékes nyereményekben részesülnek. A hangszereket mindenki maga hozza, viszont zongorát tudunk biztosítani.

Jóateknyosági Gálaest és adománygyűjtés: A Semmelweis Egyetemi Kulturális Napok ünnepélyes gálaesttel zárul a *Nagyvárad téri Elméleti Tömbben*. Ezen fellépnek a már lezajlott vetélkedők legjobbjai, illetve egyéb meglepetés fellépések fogják színesíteni a programot. Az est további részén egy ismert művész koncertje lesz. A Gálaesten az Instruktor Öntevékeny Csoport gondoskodik az ételről, italról kávézó, illetve büfé formájában. Ezen az esten és a Kulturális Napok egész ideje alatt adományokat gyűjtünk majd, melyeket, a rendezvénysorozat teljes bevételével együtt a Semmelweis Egyetem gyermekgyógyászati klinikáinak ajánljuk fel.

Amennyiben valaki még szeretne részt venni a versenyeken, vagy segítené azok lebonyolításában, jelentkezzen a szervezőknél március 20-ig!

Rendezők: Csordás Katalin 06-20/26-36-895, Kárpáthi István Keve 06-30/388-40-32, Nardai Péter Pál 06-70/326-25-05

Trendváltás a munkaerőpiacon

Számos nemzetközi vállalat kiválasztással foglalkozó munkatársa panaszkodik a kevés, vagy nem a pozíció-nak megfelelő végzettséggel beérkező pályázatok miatt. A cégeknek föl kell ismerniük, hogy egyre erőteljesebb kommunikációval egyre nagyobb kiadással lehet csak megtalálni a megfelelő munkaerőt, ugyanakkor a másik oldalról sem közömbös, hogy a felkészült, nyelveket beszélő fiatal diplomás tanulja meg az állástalálás, az önéletrajzírás és az állásinterjúkra való felkészülés eredményt hozó módját. A internethez szokott diákság rövid, frappáns információkat, cikkeket keres.

A **Helykereső kiadvány**, a fiatal diplomások állásajánló ingyenes karrier kiadványa évente kétszer jelenik meg egészségügyi mutációban is, hogy a pályakezdők és a vállalatok egymásra találását segítse. A konkrét állásajánlatok mellett az önéletrajz és motivációs levél készítésével is segíti a fiatalok sikeres elhelyezkedését.

A kiadvány mellett idén is – immár második éve –, **Helykereső Road Show** rendezvénysorozat keretében jutnak el a felsőok-

tatási intézményekbe, hogy segítsenek a hallgatóknak felkészülni az álláskeresésre. Egy olyan álláskereső show-t rendeznek számukra, ami abban segíti a diplomásokat, hogyan tudnak majd érvényesülni az isko-

lapadból kikerülve – mondta el **Gálvölgyi Anikó**, a Helykereső főszerkesztője. Idén az *Álláskeresők útikönyve* szerzőinek *Hatházi Alexa*, *Körösi Márta* és *Krista Zita* szakmai előadását hallhatják az online álláskeresésről, lehetőség lesz video-interjú készítésre és tesztek kitöltésére is. Arra is választ keresnek, hogy kiből és hogyan lehet szótár a maga területén. *Klein Sándor* pszichológus próbálja megválaszolni ezt a bonyolult kérdést.

A Helykereső Road Show budapesti állomása **március 28-án** 14 órakor a Budapesti Műszaki Főiskolán továbbá a BME-n lesz. A részvétel feltétele egy ingyenes regisztráció a rendezvény honlapján, mely egyben ajándékok megnyerésére is lehetőséget ad. A jelentkezés már elkezdődött a www.helykereso.hu honlapon.

tolnai

Bender György 85 éves

*Nyolcvanöt év. Megélni is szép teljesítmény, hát még átélni. Gondoljuk csak meg, mi mindent produkált a Sors, az élet nagy rendezője az elmúlt több mint háromnegyed évszázad során. Nyolcvanöt év. Prof. emeritus dr. **Bender György** (Ortopédiai Klinika) tavaly érte el ezt a szép kort. Kíséreljük meg dióhéjban felidézni életútjának főbb állomásait.*

Ezerkilencszáznegyvenötöt ír a naptár. Mars hadisten végigszárguldozott Európán, tengernyi könynyet, szenvedést, bánatot okozva, kétségbeesést hagyva maga után. Így volt ez Magyarországon is. Aki túlélte a vérzivatar boldog volt, hogy legalább az élete megmaradt. Nem volt család, ahol ne gyászoltak volna valakit. Bizonytalan volt a jövő, a megélhetés. Ilyen körülmények között jött Jászberényből a fővárosba egy fiatalember új életet kezdeni. Szerszámkészítő volt a szakmája, s szerencséjére kapott állást, megvolt a betevő falatja. Életébe egy vakbélgyulladás szölt bele. Kórházba került, ahol **Molnár Béla** professzor végezte el a szükséges operációt. A fiatalember ekkor már medikus volt, sebész akart lenni, de Molnár professzor javaslatára, az éppen megnyílt Ortopédiai Klinikára ment dolgozni.

Bizony, ötvenöt éve ennek.

Zinner Nándor és **Glauber Andor** professzorok keze alatt kezdte elsajátítani azokat a

■ **Bender György fiatal korában**

tudnivalókat, amiket ezen a klinikán egy orvosnak tudnia kell. Jó tanítványnak bizonyult, egyre nehezebb esetekkel tudott megbirkózni. Tudását más körülmények között is kamatoztathatta. Az

ötvenes évek közepén egy magyar táborigazgatóként működött a háború sújtotta Koreában, s Bender doktor oda kapott beosztást. Tizenhárom hónapot töltött ott, kemény körülmények között, sokat dolgozva. Nem volt egyszerű feladat, de a lelkiismeretesen elvégzett munka jóleső tudatán kívül volt még egy hozadéka az ottani praxisnak: a hatalmas tapasztalat.

Hazatérte után újra a Karolina úti klinikán folytatta munkáját. Tanította a fiatalabb kollégáit, oktatta a hallgatókat, gyógyította a betegeket. (Persze, jólesett a családdal is együtt lenni ennyi távollét után.) Az idő múlik, 1977-ben egyetemi tanárrá nevezik ki. Részt vesz a klinika életének irányításában, **Vizkelety Tibor** helyetteseként. Elméleti munkássága is figyelemre méltó: 9 szakkönyv és 30 közlemény szerzője. Munkáiban (főleg) a gerincbántalmakkal és a láb ortopédiájával foglalkozik. Ezek közül nem a terjedelme, hanem a jelentősége miatt emeljük ki a „Gyermekláb – gyermekcipő” című munkáját. Főleg a szülőknek szánta ezt a könyvet, mintegy bibliát. Ebben nemcsak a láb anatómiáját, funkcionális működését, biomechanikáját, gyermekkori ártalmait, betegségeit ismerteti, hanem igen alaposan és jelentőségteljesen kitér a viselt és a viselésre ajánlott gyermekcipők anyagára, felépítésére, hordására, jó egynéhány későbbi probléma elkerülésének érdekében.

Több hazai és külföldi orvostársaság, szakmai egyesület megbecsült tagja, Magánélete? Ötvenhét (!) éve él boldog házasságban közgazdász feleségével. Fia is orvos, dr. **Bender Tamás** fizioterápiás professzor Szegedre és a Budai Irgalmas Kórház főorvosa.

Kondor Endre

Dr. Jantsits Gabriella köszöntése

A Mária utca Szemklinikai könyvtárosa idén január 4-én töltötte be 85. évét, s mindeddig rendszeresen bejáró, aktívan dolgozó munkatárs.

1979-ben került a Szemklinikára, ahol több, átmenetileg dolgozó könyvtárost követve, nyugdíjasként vállalta el a patinás könyvtár vezetését.

Döntésében bizonyára szerepet játszott az a körülmény is, hogy volt érzéke a régi dolgok iránt, hiszen a könyvtár alapjait még **Schulek Vilmos** a XIX. században rakta le, és gondoskodott az akkor kurrens folyóiratok, könyvek beszerzéséről. Tanítványa és utódja, **Grósz Emil** tovább bővítette az állományt, aminek köszönhetően mára óriási értéket jelentő, hazánkban egyedülálló gyűjtemény alakulhatott ki. Keresve sem találhatott volna alkalmasabb személyt a klinika akkori vezetése, de senki sem merhetne remélni, hogy 26 év után még ereje teljében lévő nyugdíjas lesz munkatársa ebben a könyvtárban.

Művészet – orvoslás

A Sophianum Leánygimnáziumban tett érettségi után a budapesti egyetem bölcsész karán művészettörténetet, magyar történelmet és irodalmat hallgatott. A bölcsész doktorátust művészettörténelemből 1959-ben szerezte meg. Karrierjében törést jelentett, hogy 1951-ben kitelepítették családjával együtt, édesapja ugyanis minisztériumi főosztályvezető volt a Klebelsberg vezette Vallás- és Közoktatási Minisztériumban, de

■ **Salacz György köszönti Jantsits Gabriellát**

egyéb egyházi kapcsolatai sem váltak előnyére. Így 1953-ban, hazaszabadulása után bölcsész végzettségét nem hasznosíthatta, s örült, hogy a Péterfy Sándor utcai Kórház kórbonctani osztályán (főorvosa, dr. **Braun Sándor** egyúttal a kórház párttitkára, vállalta a „deklaszált elem” alkalmazását) a **Vajda** féle rákkutató kísérlet szövegtani laboratóriumába kerülhetett.

1962-től az Országos Orvostudományi Könyvtár munkatársa, majd főmunkatársa, ahol oktatással is foglalkozott: a tájékoztatást oktatta az orvosi könyvtárosok szaktanfolyamán. Innen ment nyugdíjba 1979-ben, s lett a II. Szemklinikai könyvtárosa. A könyvtárosi munka nem elégitette ki, és új munkahelyén régi kutatási elképzelései teret kaphattak. Eleinte az orvosi könyvtárak elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozott,

majd egyre inkább a művészet és az orvostudomány kapcsolata lett kutatásai fő területe. Sikerrel védte meg kandidátusi disszertációját 1987-ben „Orvosi illusztrációk magyar könyvekben” címmel, s egyik opponense az akkor még orvos-történész (később miniszterelnök) dr. **Antall József** volt. Százöt közleménye és egy könyve (Magyar orvosok arcképei) jelent meg.

Tudományos munkásságát 34 előadás egészíti ki, valamennyi a művészet és az orvostudomány kapcsolatával foglalkozik. Aktív résztvevője és fő szervezője volt könyv- és illusztrációk történetéről szóló kiállításoknak. Az ő értő közreműködése nélkül nem készülhetett volna el a klinika emlékszóbjaja.

Szívvél-lélekkal

Az orvos-történész és könyvtáros szakma, valamint a klinika igyekezett gazdag életművét és lankadatlan tevékenységét elismerni: Kulturális miniszteri dicséret (1974), Zsámboky Emlékérem (1986), Március 15. Emléklap (1998), Reissmann díj (2000), a Semmelweis Egyetem kiváló dolgozója (2001), Schulek Vilmos Emléklap (2007) elismerésekkel díjazták munkásságát.

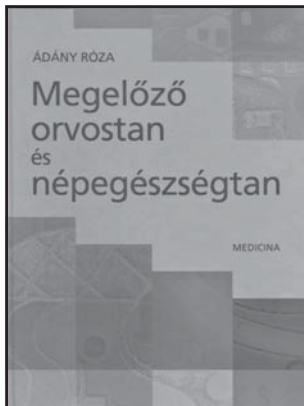
Dr. Jantsits Gabriella személyében – hányszor ellenére – egy sohasem panaszgató, szerény, nagy tudású, széles műveltségű munkatársat ismertünk meg, aki feladatát nagy precizitással, szívvél-lélekkal végezte, s a klinika könyvtárának értő gondozója.

Nyolcvanötödik születésnapja alkalmából a klinika valamennyi munkatársa nevében kívánok neki töretlen egészséget abban a biztos tudatban, hogy munkája során aere perennius beírta nevét a klinika- és a könyvtáros szakma történetébe.

Dr. Salacz György

Megelőző orvostan és Népegészségügy

Szerk.: Ádány Róza Medicina Könyvkiadó Zrt. 2006 678 old.

A környezet és a társadalom fenntartható fejlődésének korunkban egyre hangsúlyozottabbá váló eszménye és igénye az „egészség” fogalmának többszintű újraértelmezéséhez vezetett, írja előszavában a szerkesztő.

E gondolatnak kell áthatnia a modern orvostudományt. A betegségmegelőzés első helyre helyezése, az egészségfejlesztés tudománya képes csak arra, hogy javítson a jelen magyar lakosság nemzetközileg rossz minőségűnek ítélt egészségügyi állapotán.

Sok évvel ezelőtt találkoztam Kanadában, Hamiltonban (McMaster University) olyan fakultással, melyet nem orvostudományi karnak, hanem Faculty of Health Sciences-nek neveznek. Az elnevezés eleve nem betegség-, hanem egészség centrikusságra utal, ahol a fő cél az egészségmegtartás. Hasonló példa a texasi Health Science Center San Antonióban is.

Jelen tan-, illetve szakkönyv kilenc fejezete, 22 kiváló szakember munkája, felöleli a megelőző orvostan, a népegészségügy valamennyi területét, tárgyalja a környezet egészségügy, a munka-egészségügy, az epidemiológia, az ételmezés-egészségügy kérdéseit, foglalkozik az egészségügyi ellátás rendszerével, nem különben az egészségfejlesztés problémáival.

Elismerés illeti a lelkes alkotógárdát, élén **Ádány Róza** professzorral, s a kiadót a mű koncepcionális megjelenítéséért és az esztétikus nyomdai kivitelezéséért.

Dr. Donáth Tibor

Hiánypótló mű a fertőző májgyulladásról

A közelmúltban jelent meg prof. dr. **Tulassay Zsolt** szerkesztésével, a SpringMed Kiadó gondozásában a „Fertőző májgyulladások. A megelőzés és kezelés lehetőségei” című szakkönyv. Hazánkban először látott napvilágot e témakörben ilyen jellegű munka. A határainkon túl is ismert hepatológus szerzők, prof. dr. **Nemesánszky Elemér** és dr. **Werling Klára** közül az utóbbival, a II. számú Belyógyászati Klinika osztályvezető egyetemi adjunktusával beszélgettünk.

Az adjunktus asszony csaknem két évtizede dolgozik a klinikán, s az Európai Májkutató Társaság tagjaként vesz részt a nemzetközi tudományos életben. Mint elmondta: gyógyító, kutató és oktató munkája mellett fő törekvése a laikusok felvilágosítása, a megelőzés előmozdítása. Arra ösztönöznél az embereket, hogy a tünetek esetleges észlelésekor nyomban forduljanak orvoshoz és kezeltesék magukat. Mindezt nagyon fontosnak tartja, hiszen a hepatitisz globális népegészségügyi probléma, a fertőzöttek száma Földünkön meghaladja az 500 milliót. Évente majdnem kétfélmilliárd ember hal meg fertőző májgyulladás következtében, és a világ lakossága három százalékánál, mintegy 180 millió embernél már kimutatható, hogy kapcsolatba került a hepatitisz C vírussal.

Noha a magyarországi helyzetkép ennél kedvezőbb, ám korántsem tekinthető megnyugtatónak. A lakosság csaknem egy százaléka

hepatitisz B vírussal fertőzött. Az sem kerülheti el a figyelmet, hogy 70 ezerre tehető azok száma, akiknél kimutatható a hepatitisz C vírus ellen termelődött ellenanyag, közülük 30 ezer embernél – a kórokozó szaporodása révén – a krónikus májbetegségek vezetnek életveszélyes állapothoz. Hazánkban e téren a legjobb kezelést nyújtják – ez külföldi összehasonlításban is helytálló – így nálunk a betegek 40-45 százaléka meggyógyul. A kialakult betegségek kezelésének hatékonysága egyre javul. Országszerte a vírus eredetű krónikus betegek kezelésére 35 centrum szolgál – fűzi az elmondottakhoz.

A könyv jelentősége mellett említésre méltó még, hogy dr. Werling Klára kezdeményezésére 2003 nyarán alakult meg Magyarországon a Vírusos Májbetegségek Országos Egyesülete (VIMOR). A szervezet elsődleges célja – a betegek érdekeinek képviselése mellett – a vírusfertőzés okozta májbetegségekben szenvedők felvilágosítása. Ennek érdekében segítene az érintett betegeknek abban, hogy megismerhessék egymást és betegségüket, tudatosan vállalják az életviteli és diétás követelmények betartását, s zökkenőmentesen illeszkedhessenek be az egészséges emberek társadalmába. Feladatuknak tekintik, hogy meghívott szakértők segítségével felvilágosítást adjanak minden, e betegséggel kapcsolatban felmerülő kérdésre; úgyszintén a kérdéskört tárgyaló kiadványok megjelenését és terjesztését is szervezik. Törekvésük a lakosság és a szakma minél szélesebb körű felvilágosítása, a betegek diszkriminációjának megszüntetése, a tévhitek és bizonytalanságok felszámolása.

Dr. Takács Ilona

Új irányok a tudomány közvetítésében

Tudományos kommunikáció – útkeresés a nyilvánossághoz címmel rendeztek konferenciát november végén az NKTH-ban. A konferencia célja a hiteles és rendszeres tájékoztatás ösztönzése a tudomány, a kutatásfejlesztés és az innováció gazdasági és társadalmi eredményeiről.

Hámori József MTA-alelnök arra hívta fel a figyelmet, hogy bár a tudományt az emberek legtöbbször elfogadják, de nem ismeri kellőképpen azt. Ennek oka a tudományos élet és a laikus nagyközönség között tátongó szakadék. **Boda Miklós**, az NKTH (akkori) elnöke szerint a kutatás-fejlesztések megvalósítását fokozottabban kell elősegíteni. **Greiner István**, a Magyar Innovációs Szövetség tudományos alelnöke hozzáfűzte: az innováció már az üzleti világ felé közeledik, ennek jobb kommunikációja nagy előrelépés lenne. **Bendzsel Miklós**, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke a Mindentudás Egyetemét, az Élet és Tudomány hetilapot és a Csodák Palotáját emelte ki, mint követendő utat a jobb tudományos ismeretterjesztésért.

Palugyai István, a Tudományos Újságírók Klubja elnöke „A tudományos újságírás, mint hiányzó szakma” előadásában rámutatott: sokkal több tudománnyal kapcsolatos aktuális hírre van szükség, sokszor a média szereplői sem tudnak ezekről. Bár a tudományos újságírás önálló szakma, még sincs nálunk ilyen irányú felsőfokú képzés. A legtöbb esetben már nincs tudományos rovat sem, s az e szakterülettel foglalkozó újságírók zöme nem ért ahhoz, amiről ír. Nem a szakirányú diploma hiánya a baj, hanem az, hogy hiányzik a képesség a jó megközelítésekre, az igényességre, a hiteles tájékoztatásra, ezért bulvárosodik a terület. **Gózon Ákos**, az Élet és Tudomány főszerkesztője szerint a piacon lévő tudományos lapok, tematikus csatornák, magazinok nem versenyeznek egymással, nem szorítják ki egymást.

A legtöbb ember passzív befogadója a tudományos ismereteknek, főleg a tévéből informálódik. A kereskedelmi csatornáknak kellő tökéjük és nézettségük lenne a tudomány népszerűsítéséhez, de ezen közszolgálati feladatukat nem vagy kevésbé teljesítik. A Duna TV-ben a tájékoztatás nagyon magas színvonalú, de nem földi sugárzású adó lévén, csak kevesebb nézőhöz juthatnak el. A tudományos műsorok nagyon költségigényesek, a Magyar Televíziót súlyos anyagi gondjai is akadályozzák tudományos műsorok készítésében.

A rendezvény a médiaszereplők kerekasztal-beszélgetésével zárult, ahol szóba került a szponzoráció kérdése. A nagyvállalatok sok kutatásfejlesztést támogatnának, de mivel reklámjaik törvényi okokból nem jelenhetnek meg, így az számukra gyakorta nem járható út. Jó hírként felvetődött egy szakmailag, anyagilag megalapozott, tematikus tudományos televízió ötlete, melynek megvalósítója az MTA volna, továbbá folyamatban van a tudományos újságíró képzés elindítása az ELTE Természettudományi Karán.

Csaba Tamás

Rektori pályamunkák leadása

A 105/2007-R sz., 2007. január 15-én kelt Rektori körlevélnek megfelelően a szabályzat mellékleteként elérhető bíráló lapra rávezetett bírálatot a pályamunka egy példányával a Rektori Pályamunka Értékelő Bizottság elnökeinek – dr. **Ligeti Erzsébet** egyetemi tanárnak – 2007. március 31-ig kell megküldeni. Az érvényes Szabályzat az Intranet-en megtalálható. Kérjük a pályamunkákat és a bírálatokat **körpostával** eljuttatni az Élettani Intézetbe.

MOK-elnök kollégistákkal

A Korányi Frigyes Szakkollégium vendége volt február 27-én 19 órakor dr. **Eger István**, a Magyar Orvosi Kamara elnöke. Az eseményen megjelent dr. **Godó István**, a szakkollégium igazgatója, a kollégium bizottságainak képviselői, a helyi diákbizottság elnöke, **Korcsmár Péter** (ő szervezte a találkozót), valamint több mint 50 hallgató, köztük más kollégiumokból is. Szóba került a MOK működése, szerepe. Április 1-jétől nem lesz kötelező az orvosok számára a kamarai tagság. Eger István beszámolt arról a tervezetről is, mely szerint a kormányzat megváltoztatná a rezidensképzés finanszírozását. A jövőben csak a hiányszakmákat választók kapnának támogatást az ingyenes képzésre. Az elgondolást nem nyerte el a találkozón résztvevő hallgatók tetszését. Szerintük ugyanis nem csak a hiányszakmákban van szükség szakorvosra. A rezidensek nagyon sokat dolgoznak, minimális a fizetésük, a havi képzésük összegét – amely havonta több százezer forint is lehet – nem tudnák kifizetni. A hallgatók érdeklődtek még a tervezett többbiztosítós modell előnyeiről, lehetséges hátrányairól is.

Házi focibajnokság

Márciustól beindul az egyetemen a házi focibajnokság tavaszi fordulója. A versenykiírást és a játékszabályokat a Neptunon és a NET faliújságon lehetett megtekinteni. Ahogy **Szijártó Attilától**, a HÖK Sportbizottságának elnökétől hallottuk: az egyetemi Sportnapot április 18-án, az ÁOK kari napokkal együtt szeretnék megszervezni. A helyszín kérdésében még nem született megállapodás. Két lehetőség vetődött föl: a Zágrábi úti Sporttelep, valamint az Orczy-kert. Idén falmászás, íjászat, foci és más labdajátékok várják a mozgásra vágyókat. A megfáradt sportolóknak ingyen enni- és innivalót adnak.

Korányi Fórum

II. alkalommal rendezik meg a Korányi Frigyes Tudományos Fórumot április 12-én. Mint minden évben, idén is a kollégisták szervezik, dr. **Godó Ferenc** kollégium igazgató irányításával. Mint **Kovács Enikő** V. éves hallgató, a szakkollégium szakmai bizottságának elnöke, a fórum szervezője elmondta: komoly, összehangolt csapatmunkával arra törekednek, hogy ez a rendezvény is legalább olyan nagyszabású és sikeres legyen, mint az eddigiek. Február 20-ig 76 absztrakt érkezett be, ebből 12 Szegedről, 2 Debrecenből és 1 Pécsről. Az előadók a következő szekciókban szerepelnek: Alap kutatás I. (élettan, farmakológia, biokémia), Alap kutatás II. (anatómia, patológia), Klinikum I. (operatív szakmák), Klinikum II. (konzervatív szakmák). A nagy érdeklődésre való tekintettel az idén először a Klinikum II.

szekciót további két részre osztják majd, így öt szekcióban adhatnak elő a hallgatók. A tavalyi évhez hasonlóan várható ezúttal is, hogy a legkiemelkedőbb előadók értékes könyvjutalomban és egyéb díjakban részesülnek. Az előző évben neves professzorok, oktatók voltak a bíráló bizottság tagjai, idén is szeretnék folytatni ezt a hagyományt.

ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

Ismeretfrissítő ápolóknak

Bőrgyógyászati témában szerveztek előadás-sorozatot a KÚT-ban ápolóknak, szakdolgozóknak és asszisztenseknek február 6-án és 20-án, valamint március 6-án és 13-án – tudtuk meg **Havasné Kun Zsuzsa** oktatásszervező-gyakorlati oktatótól. Az előadásokat dr. **Dénes Márta** bőrgyógyász főorvos tartotta illetve tartja. A program frissíti a meglévő ismereteket és a legújabb kutatások eredményeiről is tájékoztatja a résztvevőket. A KÚT ápolási vezetése folytatni szeretné az ápolók továbbképzését, melynek során a kórházi BLS tanfolyami programot kívánják akkreditáltatni az Egészségügyi Továbbképző Intézetrel, hogy a részvételt kreditpontokkal is elismerjék.

Gyomor-bél konferencia

A VII. Gasztroenterológiai Továbbképző Konferenciát február 16-17-én a Sofitel Atrium Budapest szállodában tartották. A rendezvény már hagyománnyá vált és minden évben az egyik legfontosabb hazai gasztroenterológiai fórum. Az eseményen mintegy 550 regisztrált gasztroenterológus, belgyógyász és háziorvos vett részt. Egyetemünkről tizen tartott előadást, ezenkívül az ország számos gasztroenterológiai centrumából, s Olaszországból, Németországból is sikerült neves előadókát megnyerni. A továbbképzés elnöke dr. **Tulassay Zsolt** (képnél) akadémikus, egyetemi tanár, a II. Belgyógyászati Klinika igazgatója volt. A konferencia témái között szerepel-

tek az emésztőrendszeri betegségek kezelésének újabb szempontjai; az emésztőszervi betegségek lakossági szűrése; az emésztőszervi onkológia; a Crohn-betegség szövődményeinek kezelése; epekőképződés, epeúti szűkületek; emésztőszervi betegségek kockázata; a thrombocytia aggregáció gátlás ellentmondásai. A megjelent szakemberek áttekintették a legújabb elméleti és gyakorlati ismereteket. A továbbképzés akkreditált volt, 50 kreditpontot lehetett szerezni.

FESS kurzus

A Fül-orr-gégészeti, Fej-, Nyaksebészeti Klinika február 19-23. között ötnapos rhinológiai- és FESS kurzust tartott szakorvosoknak, illetve szakvizsga előtt állóknak. Az 50 kreditpontos tanfolyamon a következő témákról hallottak a résztvevők: az endoszkópos orr- és melléküreg-sebészet alapjai, az arckoponya CT leletek értékelése, a szövődmények és utókezelés, a lézer, navigációs rendszer alkalmazása az orr- és melléküreg-sebészetben. Az előadások foglalkoztak még a FESS és határterületeivel (DCR, orbita- és n.opticus dekompreszió), a rhinitis és orrpolipozítás témaköreivel. A programban elméleti előadások, komputeres és videódemonstrációk, előműtéti bemutatók mellett összesen 10 órás kadáver gyakorlat is szerepelt.

Habilitációs előadás

Dr. **Szöke György**: „A diaphysealis csontthosszabítás okozta légzőszervi változások kimutatása állapotmodellben” című előadása április 4-én (szerda) 16 órakor lesz az MTA Székház felolvasótermében (Budapest V., Roosevelt tér 9.).

SGH program

Az előadások 15 kor kezdődnek a NET díszpályaholynban

Április 11. (szerda) **Vicsek Tamás**: Biológiai és speciális mega-hálózatok belső szerkezete és evolúciója

■ Balról jobbra: Eggenhofer Judit, Döbrönte Zoltán, Lonovics János, Banai János és Tulassay Zsolt a VII. Gasztroenterológiai Továbbképző Konferencián

Meghívó

A Semmelweis Egyetem Baráti Körének márciusi rendezvényét a Fogorvosi Szekció szervezi „Fogorvospercek a mai Magyarországon” címmel dr. **Felszeghy Endre** egyetemi adjunktus (Igazságügyi Orvostani Intézet) tart előadást.

A rendezvény ideje és helye: **március 28., szerda 17 óra**, a Semmelweis Egyetem, Nagyvárad Téri Elméleti Tömb Díszpáholya (1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.)

Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is!

A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket.

Dr. **Gömbös Gabriella**,
a Fogorvosi Szekció elnöke
Prof. emer. Dr. **Monos Emil**,
a Baráti Kör elnöke

SEMMEIWEIS EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI
MENEZSERKÉPZŐ
KÖZPONT

2007 szeptemberi kezdéssel indítja az **Égészségügyi Szakmenedzser** posztgraduális program 15. évfolyamának oktatását.

A képzés 4 szemeszter időtartamú.

Felvételi feltételek: Főiskolai vagy egyetemi végzettség, illetve az egészségügyben szerzett szakmai tapasztalat.

Jelentkezés határideje: május 31.

Tandij: A 2007/2008-as tanévre a tandíj szemeszterenként 283 000 Ft (április 30-ig beérkezett jelentkezés esetén 257 000 Ft). Részletes tájékoztatás kérhető **Fias Ritától** Tel.: 488-7605, e-mail: fias@emk.sote.hu
További információ és jelentkezési lap: www.emk.sote.hu

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR

Külföldi diákok

Két finn ápoló hallgató érkezett február 23-án az ETK-ra. Velük együtt összesen kilenc külföldi diák tanult a karon az Erasmus és a Leonardo program keretében. Számuk április elejéig további hat (négy finn és két francia) hallgatóval gyarapodik majd. Eddig még sosem fordult elő, hogy egy fél-évben tizenöt külföldi diák tanult volna a karon az európai csereprogramok keretében. Összesen hat finn, három belga, három török, két francia és egy spanyol vendéghallgatót fogadnak majd ezen tavaszon.

Farsangi multság

Harmadszorra rendezték meg február 24-én, a kari kollégák tiszteletére, a farsangi bált. Dr. **Mészáros Judit** főigazgató köszöntő szavai után a dolgozók temperamentumos salsával nyitották meg az estét. Ezt felejthetetlen gasztronómiai élmények követték a svédasztalos vacsorával, ezután pedig az ETK egyik legsikeresebb klubja, a Kontakt Improvizáció résztvevői tartottak rövid mozgásművészeti bemutatót. Őket a Humorfesztiválon győztes **Kőhalmi Zoltán** követte egyszemélyes „stand-up comedy” műsorával, majd jelmezes verseny és tombolahúzás színesítette a programot, értékes nyereményeket

sorsoltak ki. Este tizenegy órától kezdődött a zenés-táncos multság. A bál idén is nagy sikert aratott, remek hangulatban búcsúztatták a telet, s köszöntötték a tavaszt a karon.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI KAR

Disszertációs vita

A TF Pszichológia Tanszékén dolgozó dr. **Acsai Irén** egyetemi adjunktus PhD disszertációjának házi vitájára került sor a közelmúltban a kar tanácstermében. A téma címe: Az egyetemi diáktanácsadás pedagógiai-pszichológiai tapasztalatai – egy működő gyakorlat elemzése volt.

Végző búcsú

Február 8-án, 88 éves korában elhunyt **Romák Éva** gyémántdiplomás TF-es egykori tanszékvezető egyetemi tanár. Végakarátának megfelelően február 23-án helyezték örök nyugalomra az újköztemetői családi sírba, a római katolikus egyház szertartása szerint.

Doktori védés

Bíró Melinda PhD-hallgató házi vitáját február 16-án tartották a TF-en Az interakció szerepe az általános iskolai úszásoktatásban címmel. Témavezetője **Bíróné dr. Nagy Edit**, előponense dr. **Egressy János** volt.

Téli diplomaosztó

A SE-TSK téli diploma osztó ünnepségét február 23-án, 14 órakor tartották a TF Aulájában. Az összesen 219 végzett hallgatóból 20-an nappali tagozatosok voltak. Ünnepi beszédet mondott dr. **Reigl Marián** dékánhelyettes.

Bácsalmási emlékverseny

A TF Atlétika Tanszék és a TFSE március elsején délután négy órakor rendezte meg a dr. **Bácsalmási Péter** emlékversenyt az egykori olimpiakról, tanárról elnevezett Atlétika csarnokban. Volt női és férfi gátfutás, síkfutás, női rúdugrás, férfi távolugrásban, női és férfi súlylökés.

Márciusi ünnep

Március 14-én délelőtt 11 órakor a Tehetséges Fiatalok műhelye a TF-es hallgatók bevonásával a kar aulájában zenés irodalmi műsorral ünnepli az 1848-as forradalom évfordulóját „Idézlek újra március” címmel. Az eseményen az állami sportvezetés és a XII. kerületi önkormányzat képviselői jelennek meg – tudtuk meg **Nemerkényiné Hidegkuti Krisztinától**, a TF-műhely tanárelnökétől.

Egri megmérettetés

A TF-esek is részt vesznek az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) által meghirdetett XXVIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián. A Testnevelés és Sporttudományi Szekció Egerben, az Eszterházy Károly Főiskola Testnevelési és Sporttudományi Intézete rendezte április 11-12-én, amelyen 22 hallgató képviseli majd a kart – tájékoztatta lapunkat **Kovács Katalin** egyetemi adjunktus, a TF TDT tanárelnöke.

Sportinformatikai szimpózium

A TF, az MSTT és a Magyar Sportmenedzser Társaság szervezésében május 9-én, 10 órai kezdettel rendezik meg a karon – a „Tudomány a Sportoló Nemzetért” sorozat keretében – a II. Országos Sportinformatikai Szimpóziumot. A tanácskozáson áttekintik az informatikai alkalmazások és rendszerek szerepét a testnevelés és sport teljes vertikumában. A programot a jelentkezések függvényében alakítják ki. Előzetesen tervezett témakörök: informatikai alkalmazások és informatikai rendszerek a sportban, tudományos adatbázisok, az IT és a sporttudomány, illetve az IT-felsőoktatás-sport kapcsolata. A konferencia nyelve magyar. Az előadások időtartama 10-15 perc. Az előadásokhoz projektort és számítógépet biztosítanak. Jelentkezési határidej: **március 20.**, az absztrakt beküldési határidej: **április 10.** Jelentkezés és absztrakt beküldés e-mailben, az ozsvathk@mail.hupe.hu címen.

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar közleménye az 50 éve végzett fogorvosok részére

A Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kara örömmel tájékoztatja volt hallgatóit, hogy részükre jubileumi díszoklevelet adományoz. Tájékoztatjuk azokat a fogorvosokat, akik diplomájukat az Egyetem jogelődjénél, Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1957-ben szerezték meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, az arany díszoklevél elnyerése érdekében **május 20-ig** a Fogorvostudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket. A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai életrajzot és értesítési címet. A jubileumi díszoklevelek átadására előre láthatóan október közepén kerül sor, a pontos időpontról meghívó útján küldünk értesítést.

GYTK közlemény

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara örömmel ápolja azt a hagyományt, hogy volt diákjainak jubileumi díszoklevelet adományoz.

Tájékoztatjuk azokat a gyógyszerészeket, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Tudományegyetemen vagy a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1937-ben, 1942-ben, 1947-ben, illetve 1957-ben szerezték meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, a rubin, a vas, a gyémánt, illetve az arany díszoklevél igénylése végett **május 31-ig** a Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket.

A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai életrajzot és az értesítési címet.

Jelentkezési lap igényelhető a Dékáni Hivatalban telefonon (266-0449), levélben (a fenti címen) vagy letölthető a kar honlapjáról (www.gytk.sote.hu)

A terhesség szemészeti és neurológiai vonatkozásairól

„Számos élettani változás zajlik le a terhesség alatt a női szervezetben, konkrétan az én területemen a szemészeti változások, melyek nem tekintendők betegségnek, például: refrakciós változások, szem-belnyomás csökkenés stb.” – jelentette ki **Süveges Ildikó** professzor a Baross utcai Esték 63. tudományos összejövetelén.

Betegségről akkor beszélhetünk, ha a korábbi szembetegségek, melyek hátterében például a diabétesz áll, progrediálnak. A statisztikai adatok azt mutatják, ha a terhességet megelőzően már legalább öt éve diabétesz áll fenn, úgy az esetek 25%-ában retinopathia diabetica lép fel. Az sem ritka, hogy az érhártya kóros érintettsége folytán látásromlás keletkezik, vagy például a pajzsmirigy diszfunkció endokrin orbitopathiát okoz. Szemészeti szövődmények esetén prae-eclampsias stádiumban a megoldás lehet a császármetszés.

Vécsei László professzor egy súlyos, de nem gyakori (Magyarországon évente mintegy 7000 beteg) a sclerosis multiplex és a ter-

Fotó: Dr. Csabai László

■ **A házigazda, Papp Zoltán professzor és díszvendégei: Süveges Ildikó és Vécsei László professzorok**

hesség együttes előfordulásáról beszélt. Az autoimmun betegség, melyet 1866-ban írtak le, az idegpályák velőhüvelyének leépülése és

következményes axon-károsodás. Nőknél gyakoribb. Jelentkezése a 30-40. életévekre tehető. Képkalkotó eljárással (MRI) multifokális fehérállomány lézió látható. Érdekes, hogy a várandósság ideje alatt a relapsusok száma csökken és a betegség progressziója nem romlik. Mindenesetre a magzat születési súlya általában alacsonyabb.

Vécsei professzor előadása második részében a migrénnel foglalkozott, mely féloldali, rohamokban jelentkező, 4-72 óráig tartó fejfájás. Hazánkban több mint egy millió embert érint (prevalenciája 12%). Előfordulása nőkben háromszor nagyobb, mint férfiakban. Így várandós anyáknál is nagy számban fordul elő. Ugyancsak érdekes, hogy a terhességben a migrén 60-70%-ban javuló tendenciát mutat.

Szirmai Imre professzor előadását távollétében munkatársa, **Debreceni Róbert** dr. tartotta meg: „Az eclampsia idegrendszeri szövődményei és az agyi vénás keringés zavarai” címmel. Az előadó döntően esetismertetések keretében beszélt a következményekről, a corticális vakságról, melynek hátterében endotel diszfunkció áll. Az eclampsia hiperfunkciós szindrómát vált ki, ödéma lép fel, továbbá lokális érszűkület. Az eclampsias terhességben a keringés autoregulációs- és a vér agyagát zavaráról beszélhetünk.

A továbbképző előadásorozat mindig tartogat kulturális csemegéket is. Ezúttal a zenei élvezetet a **Salacz** (szemész professzor)-kvartett nagyszerű Mozart vonósnygyes koncertje, míg a képzőművészeti élményt **Vígh Béla** anatómus professzor kitűnő technikával készített, gondolatgazdag grafikai és festményei szolgáltatták.

Dr. Donáth Tibor

Beszámoló az idei Urofarsangról

Immáron 17. alkalommal rendezte meg az Urológiai Klinika február 23-24-én a Fűvészkerti Urológus Napokat. A klinika akkreditált, ősszel és tavasszal tartott továbbképző tanfolyamát, **Romics Imre** professzor úr indította útjára 1999-ben. Az utóbbi években (idén 5. alkalommal) a farsangi időszakban rendezett kongresszus kétnaposra bővült és felvette az Urofarsang nevet is.

A rendezvény színhelyeül ezúttal az Európa Kongresszusi Központ szolgált. A regisztrált résztvevők száma 360 volt. A hagyományoknak megfelelően Romics professzor úr megnyitó beszéde után most is neves, a környező országokból érkezett professzorok vendégelőadásaival kezdődött a rendezvény. **Dobrowolski** professzor (Krakkó, Lengyelország) a férfi ak idős kori urológiai változásait ismertette. **Sinescu** professzor (Bukarest, Románia) a vena cava terjedő vese-daganatok sebészetével szer-

zett tapasztalataikról számolt be. Betegeiknél 64%-ban érték el átlagosan 7 éves túlélést. Kiemelte a multidiszciplináris együttműködés szerepét a rekesz fölél terjedő cava thrombusok sebészi ellátása során. **Vodopija** professzor (Slovenj Gradec, Szlovénia) „Hogyan tanuljunk urológiai laparoscopiát” címmel tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy soha nincs késő a

■ **Discussio a nagysikerű előadás után (Glatz Ferenc akadémikus, Romics László akadémikus és Romics Imre professzor)**

laparoscopos műtétek elkezdéséhez. A délelőtti blokk második felében három hazai előadás következett. **Perjés** főorvos (Budapest) az urológiai járóbeteg-ellátás gyakorlatát mutatta be saját praxisukban. **Kovács** főorvos (Budapest) az ureteroscopia fejlődéséről tartott demonstratív előadást. Felhívta a figyelmet az üregrendszeri tumorok endoscopos kezelési lehetőségeire is.

Végezetül **Holman** főorvos (Kiskunhalas) az urológiai laparoscopia utóbbi évtizedben történő rohamos fejlődését vázolta.

A délutáni program **Flaskó** docens (Debrecen) előadásával indult. A korai stádiumú prosztatarák laparoscopos módon történő kezelésének irodalmi áttekintését kaptuk. Röviden említette saját, 160 extraperitonealis technikával végzett radicalis prostatectomiával szerzett tapasztalatait is. **Farkas** professzor (Pécs) a heretumorok komplex műtéti kezelésének legújabb szempontjait ismertette. Majd mintegy szakmai kapcsolódásként, a délután fénypontjaként **Glatz Ferenc** akadémikus tartott érdekes, gondolatébresztő előadást „Kérdőjeleim 56-ról” címmel. A pénteki tudományos program a metastatic veserákban új terápiás lehetőséget biztosító Suten (receptor tirozin kináz gátló) bemutatásával és a Rowatinex ESWL utáni hatásosságával ismerkedtünk meg. Az esti bál vacsora nagy részvételi szám mellett kitűnő hangulatban telt, melyben nagy szerepe volt a közel egyórás műsorával fellépő **Maksa Zoltán** komikusnak.

A szombati tudományos program **Hüttl** professzor (Budapest) az urológiai daganatok korai felismerését lehetővé tevő képkalkotó eljárásokat bemutató előadásával kezdődött. Ezután **Romics** professzor (Budapest) beszélt a PSA prosztata daganat szűrésében, diagnosztikájában és követésében betöltött szerepéről. A tudományos programot a már szokásos poszterszekció zárta, ahol elsősorban érdekes, ritka vagy diagnosztikus, terápiás nehézséget okozó esetek kerültek bemutatásra.

Zárófelvonásként került sor a tesztírássra, melynek révén az eredményesen vizsgázók 30 kreditponttal gazdagodhattak.

Dr. Majoros Attila
egyetemi tanársegéd
Urológiai Klinika

Solti Piroska (1949–2006)

Gyászolt az Általános Orvostudományi Kar Kórélettani Intézete. Életének 57. évében altatomosan burjánzó, alig hat hét alatt iszonyatos gyorsasággal előrehaladó betegség elszóltotta körünkől Solti Piroskát, intézetünk titkárnóját, ügyvitelének és nyilvántartásának vezetőjét. 1978 óta, 28 éven át szolgálta a mindenkori tanszékvezetőt, előbb Hársing Lászlót, majd jelen sorok íróját, valamint az intézet egészét.

1978-ban a Magyar Rádió Külföldi Adások Szerkesztőségéből hívtuk el az intézet munkatársának. (Kandidátusi értekezésem több mint 300 oldalas szövegét tucatnyi társával megosztva egyetlen éjszaka alatt öntötték végleges formába, azonos írógépeken, azonos tördeléssel, s végül egységiesen szerkesztve.) Solti Piroska e többműszakos, szerződéses munkakört családjára kérésére cserélte el az anyagilag kevésbé vonzó, ám akkor egyfajta tartós biztonságot ígérő egyetemi álláshelyre. Hársing László annak idején rám bízta az intézet hivatalos ügyeinek érdemi intézését, cserébe pedig megengedte, hogy minden általam jegyzett írás Piroska keze nyomán születhessen, így a hivatalos iratokon túl 1978 óta minden cikk, tankönyv, könyv, könyvfejezet, tanulmány, előadás, beszéd, kutatási pályázat és jelentés, személyes megfogalmazást igénylő egyetemi vagy dékáni irat stb. az ő alkotó közreműködésével került korábban írógépen, később elektronikus úton rögzítésre.

Gyönyörűen dolgozott, értett a tipográfiahoz, a nyomdai előkészítéshez, tördeléshez és szerkesztéshez is. De ez nem minden. Mindezeket tudta angol nyelven is, így számos nemzetközi társasági és egyéb kötelezettségünk ügyintézőjeként kezelte a szerteágazó dokumentációt, sőt még hivatalos utazásaink megszervezésének gondjait is levette vállunkról.

Hibátlan magyar, angol és latin helyesírással bírt, levelezéseinkben a válasz tartalmára, esetleg hangvételére történő rövid utalás

után jó stílusérzéke megengedte az önálló fogalmazást, ezért sokszor már a postabontáskor aláírásra hozta a válaszlevél tervezetét is. Hihetetlen munkabírás és bámulatos gyorsaság jellemezte, az élő beszéd ütemében tollba mondottakat szinte gyorsírói sebességgel, elütés és hiba nélkül, szó szerint rögzítette.

Segítőkészsége példaértékű volt. Az igazgatói szoba előtereként szolgáló, mindig nyitott iroda íróasztalánál készséggel állt bármilyen természetű ügyes-bajos dolgunkban érdemi intézkedéssel rendelkezésünkre. Alig van valaki az intézet tagjai, PhD hallgatói vagy diákköröseik közül, akiknek ne segített volna elegáns, végső formába önteni pályamunkáját, diplomamunkáját, disszertációját, stb. Számolatlan alkalommal segítette kérények vagy más hivatalos iratok, beleértve például az éves adóbevallások elkészítését, az intézeti törzstagok esetében akár a családtagok részére is. A köszönet mellé ilyenkor legfeljebb csak egy csokor virág járt, hiszen az a meggyőződés vezette, hogy ha már az amúgy nem túl nagy létszámú intézet szinte egy családként éli meg életét, akkor abba bőven belefér e nagyobb „család” külső tagjainak felkarolása is.

Kegyelet

Hajmássy Zsuzsa (1946–2006)

Bensőséges háziünnepségen, méltó módon emlékezett meg a II. Gyermekgyógyászati Klinika közössége dr. **Hajmássy Zsuzsa** (1946–2006) egyetemi adjunktusról.

Elsőként prof. dr. **Fekete György** klinikaigazgató méltatta meleg, elismerő szavakkal a klinikán húsz évet eltöltött, hirtelen elhunyt

Titkárnő volt, a szó nemes értelmében, felelősséggel megőrizte mindazon „titkokat”, melyeknek tudója volt. Töviről-hegyire ismerte nemcsak a budapesti orvostudományi egyetemet, hanem számos tudományos társaság és egyesület tagjait, adminisztrációs feladatai révén hazai kongresszusi szerepléseink zömére is elkísért bennünket. Számos kiváló titkárnő kolléganőjével együtt olyan „hálózatot” alkottak, mely a mindennapos ügyintézés és kapcsolatolajozottá alakította. Munkakörét hivatásnak tekintette, lelkes szervezőként egyik egyetemi motorja volt az együvé tartozást és továbbképzést egyaránt szem előtt tartó Magyar Titkárnők Országos Egyesületének.

Georg Christoph Lichtenberg német filozófus, egyetemi tanár írta a 18. század végén: „Minden tanszéken kell, hogy legyen legalább két derék és rátermett ember. Ha a sarokvasak jó fémből vannak, akkor a többi lehet akár fából is”.

Nos, Solti Piroska ilyen sarokpántja volt intézetünknek, hiánya aligha pótolható, legfeljebb egy-egy részletben helyettesíthető.

Osztozunk családjára, férjére, leányára, fiára, vejeire és két gyönyörű unokájára gyászában.

Drága kis Piroskánk, míg élünk, nem felejtünk. Nyugodj békességben, legyen Neked könnyű a föld, Isten Veled!

Solti Piroskát a Kórélettani Intézet saját halottjának tekinti.

Szollár Lajos

gyermekbeszéd, magas szakmai tudását, lelkiismeretességét, szorgalmát. A gyógyítás lételeme volt, kis pácienseit nagy szeretettel kezelte. Közszeretetlen volt része.

Vonzódása az orvosi hivatáshoz már korán megmutakozott. Diákkorában a Péterfy Sándor utcai, fiatal orvosként a Szövetség utcai kórházban dolgozott. Jó iskolája volt, ő pedig jó tanítvány. Minden helyzetben helytállt. Halálával – ami érzelmi szempontból mai napig elfogadhatatlan a klinika közössége számára – űrt hagyott maga után.

Nevét ezentúl tábla őrzi a műtő bejáratánál. Emlékként a jövő számára. A tábla alatti kis asztalkán a hófehér rózsacsokor mellett egy szál fehér gyertya állt – ennek meggyújtásával adózott az eltávozott emlékének Fekete professzor.

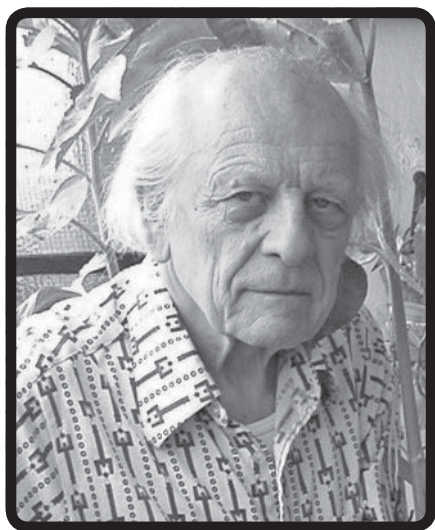
Dr. **Jenővári Zoltán** visszaemlékezése személyes jellegű volt. Hatott rá Hajmássy doktornő egyéniségének kisugárzása, munkabírása, ötletessége, amikor a műtő kialakításakor és az ehhez kapcsolódó munkákról meg a rávalók „elővarázsolásáról” volt szó.

A család és a barátok nevében **Radvány Miklós** szólt meghatottan.

Arról, hogy mily’ nehéz és keserves emlékezni arra, akihez életében több szállal kötődtek, egymáshoz tartoztak.

-kondor-

Kálmánfi János (1921–2007)

Kedves János!

Amikor az Anatómiai Intézet valamennyi munkatársa nevében búcsúzom Tőled, egyben biztosítalak, hogy amíg mi, munkatársaid élünk, addig mindig velünk leszel!

Hirtelen távozásod megrendítő hírként ért valamennyiünket, hiszen még az intézeti karácsonyi ünnepségen fiatalos erővel, jó kedvvel vettél részt, és tele tervekkel optimistán néztél a jövőbe.

Az a töretlen optimizmus, munkakedv, ami belőled áradt, az engem mindenkor csodálatra készítetett.

Negyvenhat éve vagy megszakítás nélkül intézetünk munkatársa. 1960-ban jelentkezted nálunk rajzművészi állásra, Kiss Ferenc professzor utolsó vezetői évében. Feladatod volt nagy méretű tantermi oktató táblák festése, továbbá a tudományos munkákhoz szükséges illusztrációk elkészítése, és azontúl minden művészi kreativitást igénylő feladat megoldása, ami az anatómiai tudományt illetően rendkívül széles körű.

Az elmúlt hosszú időszakban igazgatók váltották egymást: Szentágothai, Tömböl Teréz, Réthelyi, Csillag professzorok, Te változatlanul példásan láttad el feladatodat. Gazdagítottad az intézet oktatókra gyűjteményét, ábráiddal növeltél a tudományos dolgozatok értékét, egyszerűen nélkülözhetetlenné váltál.

Művészetedet céltudatosan építetted fel.

Engedd meg, hogy most ez alkalommal elmondhassam azon tisztelőidnek, akik életpályád minden részletét nem ismerik, fejlődésed néhány fontos állomását.

Nyitran születted. A környezet, a táj szépségeire hamar felfigyeltél. Az alakok, a formák, a tárgyak rajzos ábrázolása már korán igazi örömet okozott, a képzőművészet felé vonzódtál.

Művészi képességeid kifejlesztését a budapesti Iparrajziskola 3 éves esti tanfolyamán kezdted el, majd 19 éves korodban a Iparművészeti Főiskola festő szakára kerültél, és ennek befejezése után a Képzőművészeti Akadémia művész szakát végeztél el.

Ez a rövid anamnézis is tanúsítja azt a céltudatosságot és elhivatottsági érzést, mellyel a művészi pályára felkészültél. Az a tisztelet pedig, mellyel egész életed során tanítómestereidet, többek között Leszkovszky Györgyöt, Domanovszky Endrét példaképnek tekintetted, híven mutatja jellemed tisztaságát

Előbb említettem személyiséged egyik fő összetevőjét, a célirányultságot. A festőművészi pályán belül már a kezdetektől fogva a művészeti anatómia iránt érdeklődtél, ezért, mint fiatal művész-növendék, bejártál a Budapesti Orvostudományi Egyetem művészeti anatómiai tanfolyamaira, melyet Barcsay mester vezetett. Ilyen előzményekkel lettél intézetünk munkatársa.

Azt hiszem, elég, ha azt mondom, hogy szakmai munkád értéke valamennyiünknek, akiknek dolgoztál, felbecsülhetetlen. De ezen túl személyiséged az, ami mindnyájunkat megfogott. Egyenes jellemed, érdelemgazdagságod, finom modorod, meleg tekinteted, mindenkori segítőkészséged, nem utolsósorban példás családi életed, Feleséged iránti szerelmed, gyermekeid szeretete olyan érték, mely sajnos nem feltétlen velejárhoz min-

den tehetségnek. Benned az alkotó tehetség egy pozitív személyiséggel párosult és ez tett Téged páratlaná.

Kedves János! Életed nem szorult csak intézetünk falai közé. Termékeny kiállítóművész voltál. Közel félszáz, ezen belül közel 20 önálló festmény-kiállításod volt, melynek keretében igazán kibontakozhattad ars poétikádat, nevezetesen a színek dinamizmusát, az impresszionista ornamentális stílust és kiélhetted a változatos technikák (olaj, akril, kazein akvarell) adta lehetőségeket tájképeiden, csendéleteiden, emberábrázolásaidban. E képek egy része ma már távoli országok gyűjteményeinek soká fennmaradó részei is.

Végezetül, szubjektíven hadd köszönjem meg azt az eredményes több mint 40 éves együttműködést, melyet mi folytattunk a legszorosabb barátságban, és melynek eredményei többek között az Emberi test felépítése című könyv illusztrációiért kapott az „Év legszebb könyve” elismerés, valamint az Anatómiai atlasz ábráiért kapott Nívódíj.

Kedves János! Távozásoddal nagy a mi veszteségünk, de bele kell törődnünk az isteni végakaratra. Az intézet nevében kívánom: nyugodjál békében!

Dr. Donáth Tibor

A temetésen (a Magyar Szentek Urnatemetőjében) január 19-én elhangzott gyászbeszéd rövidített formáját olvashatják.

Levél dr. Brantner Antalnak Nekrológ helyett

■ Vasas Livia, Brantner Antal, Szabóné Balogh Clarissa és Kovács Elekné a szentlőrinci Brantner-Koncz ház előtt

Néhány éve ismertelek csak. Azóta a Te életed másodlagos volt, első helyre a szentlőrinci Brantner-Koncz ház gyűjteménye került. Létrehoztál, konzerváltál a múltból valamit, ami Nélküled elenyészett volna. Erre tetted fel minden erődöt, pénzedet, idődet.

Nem tudom: milyen dolguk lesz a hozánk hasonló gyűjtőknek a túlvilágon? Ott is mindennap hajnali 4-kor kell felkelni könyvet katalogizálni? Születik-e késői utódja – aki továbbviszi a gyűjteményt – azoknak, akik utódok nélkül halnak meg?

Kiknek lesz életcéljuk a szentlőrinci Brantner hagyatéék ápolása? Hol található még pezsgődugó-gyűjtemény azokból az üvegek-ből, melyeket egy régen meghalt szépasszony egészségére üritettek? Fontos lesz-e valakinek megmenteni a múltat egy olyan korban, mely nem ismer sem múltat, sem jövőt?

Kedves Brantner doktor, remélem Te már tudod a választ.

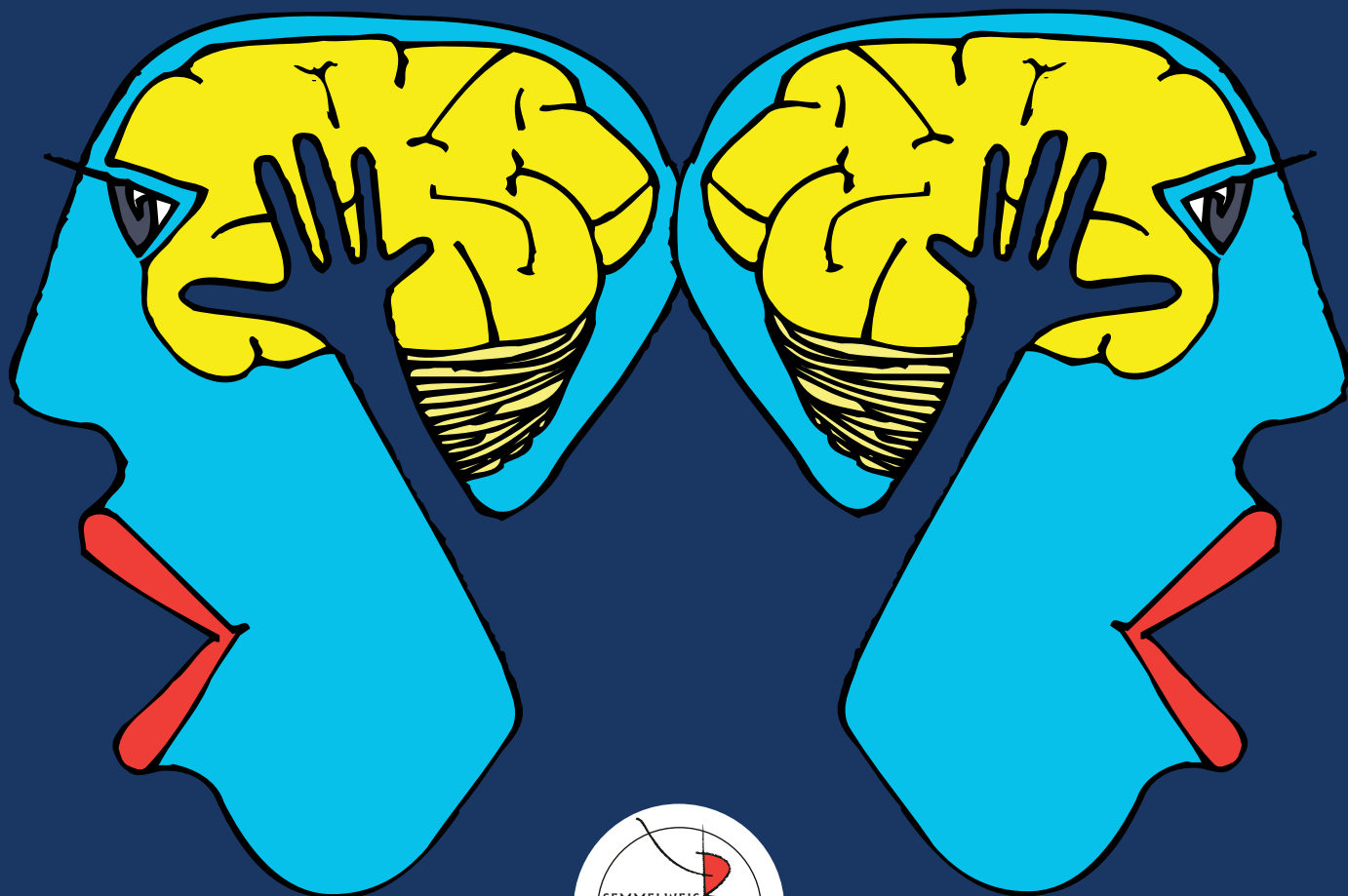
Nyugodjál békében!

Clarissa

Megemlékezés

A Semmelweis Egyetem oktatói, dolgozói és hallgatói március 14-én 14.00 órától a Nagyvárad téri Elméleti Tömb Tanácstermében emlékeztek az 1848-as Forradalomra és Szabadságharcra, annak 159. évfordulóján. Az eseményről következő számunkban közlünk beszámolót.

PhD Tudományos Napok DOKTORI ISKOLA

SEMMELWEIS EGYETEM
Nagyvárad téri Elméleti Tömb
2007. Április 12-13.

A konferencia szervezője:
Diamond Congress Kft.
1027 Budapest, Fő u. 68.
Tel.: 214-7701, Fax: 201-2680
e-mail: diamond@diamond-congress.hu

Info: <http://phd.sote.hu>
www.diamond-congress.hu/phd2007